

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рѣкъ XIII. Скрантонъ, Па., Четверъ 16-го Новембра, 1905. Число 46.

Vol. XIII. Scranton, Pa., Thursday, November 16, 1905. No. 46.

Читайте уважно!

Зъ початкомъ слѣдующаго, 1906 року, мабуть вже въ Сѣчню, почнемо друковати въ „Свободѣ“ „Практичный подручникъ до науки англійской мовы“.

„Подручникъ“ той уложений такъ, що зъ него кождый буде мѣгъ навчитись по англійски читати, писати и говорити. „Подручникъ“ будемо друковати лекціями, по трохи въ кождомъ числѣ „Свободы“, отже кождый читачъ „Свободы“ буде мати цѣлый тыждень часу на вывчене одной лекціи. Въ лекціяхъ тыхъ будемо подавати не лишъ способъ вымовы поодинокихъ слѣвъ и значѣне та правила грамматики, — але такожъ задачъ, якъ кождый читачъ, сли схоче буде мѣгъ дома собѣ виробляти. Коже слѣдующе число буде мѣстити въ собѣ розвѣдку попереднихъ задачъ, такъ що учачій ся буде мавъ способность переконати ся чи зблудивъ и о скѣлько, виробляючи свою задачу.

Рѣвночасно звертаемо увагу усеѣхъ, кому на томъ залежитъ, що лишнихъ чиселъ „Свободы“ у насъ не зостае ся; друкуемо лише стѣлько, скѣлько потреба для нашихъ постоянныхъ предплатниковъ. Если отже хто хоче мати усеѣ числа „Свободы“, въ которыхъ буде друкованый сей „Подручникъ“, то найлѣпше зробити, если чимъ скорше пришле передплату на „Свободу“ або запише ся на цѣле посмертно до „Союза“.

Редакція „Свободы“.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Надобность.			
16	Ч.	Паталія, Йосифъ	
17	П.	Иоаннъ	
18	С.	Галактиона муч.	
19	Н.	22-го Сѣч. Пав. еп., Калв.	
20	П.	Бронима, Лазаря	
21	В.	Михайла Архистрат.	
22	С.	Онисифора, Теоктиста	

— МИНУЛОЙ Суботы въ майнахъ, въ Скрантонъ, Па. впавъ зъ горы руфъ на одного Русина, Григорія Колодку и такъ его тяжело потовило, що до другой добы не дочекавъ. Небѣщикъ походявъ зъ села Конюхи, по вѣтъ Бережаны, Галичина. Не належавъ до нѣякой организаціи. Зоставивъ въ краю старыхъ родитѣвъ и жену.

— ДНЯ 5-го Новембра с. р. вѣдбувавъ ся мѣтингъ парохіальный въ McAdoo, Pa. Зразу всео дуже красно йшло, а на концѣ мусѣвъ о. Медведкѣй зъ книжками

вѣдати зъ мѣтингу до дому. Зазначую и тое, що вмѣсто священника говоривъ и дававъ науку людямъ п. К. Поступакъ, бо священникъ не хотѣвъ чи не знавъ якъ мае говорити. Черезъ тое, що о. Медведкѣй хотѣвъ позбутись нашого дяко-учителя — ему парохіане такожъ выповѣли посаду. Сказали такъ: Коли оденъ мае йти, най йдуть оба. Оба разомъ при йшли, оба разомъ най йдуть. — С. С.

— ВЪ Нью-Йорку розвѣшувала бѣлизну на четвертомъ поверсѣ одна жѣнка, котра мала бѣльшъ якъ 200 фунтовъ ваги. Одна сорочка выпала у неѣ зъ рукъ. Коли вона хотѣла еѣ вхопити, то зѣрвалася зъ мѣсця и упала. Якъ летѣла на долину, то зацепила ся за шнуръ на третомъ поверсѣ и перервала его. Такожъ зацепила ся и перервала шнуръ на другомъ поверсѣ и на землю упала, не понѣвши жадного ушкодження.

— НЕДАЛЕКО вѣдъ стациі Санта Маргарета въ Калифорніи особовый потягъ наскочивъ на спеціальный потягъ зъ туристами, и въ наслѣдокъ той колізіи 19 людей було убитыхъ и пораненыхъ.

— ВЪ Гаутонъ, Мич. въ пивницѣ національного банку майнерѣвъ зѣпсувала ся газопроводна труба и вся пивница наповнилась газомъ, въ наслѣдокъ чого наступила експлозія и зруйнувала величезный будынокъ банку. При томъ убило на смерть 7 душъ и 12 тяжко поранило. Стрѣль-кару, що стояла недалеко вѣдъ банку, вырвало зъ шинъ и вѣдкинуло до протилежной стороны улицѣ. Навколо банку у всеѣхъ будынкахъ того блаку и багатьохъ ближчихъ всеѣ шибѣ въ вѣкнахъ порозбивали ся на дробный кусники.

— ВЪ Джерзі Ситі робота по цукровняхъ иде теперь дуже добре. Кождый хто прийде може роботу достати. Робота здорова, але трохи за тяжка. Такожъ и табачня робить добре, дѣвчата роблять ажъ до 9-ой вечерѣ, толькы то декетрымъ ся не любить, що не мають коли по музикахъ ходити.

Е. К.

— ФІЛАДЕЛФІЙСКА православна громада достала нового батюшку, що пришовъ недавно зъ Росіи. Недавно тому здибавъ я того православного місіонара якъ ишовъ зъ кони-

комъ вѣдъ жидѣвского гросерника. Встыдно менѣ стало за батюшку тымъ бѣльшъ, що тутъ е два православный гросерники.

4-го и 5-го сего мѣсяца бувъ тутъ Гладикъ баламутити людей и гавкати на радикаловъ.

М. С.

— ЕКСПРЕСОВЫЙ потягъ зельзницѣ Санта Фе за мило вѣдъ мѣста Канзахъ зѣрвавъ ся зъ шинъ и вдаривъ обѣ камѣнну стѣну. Локомотивъ и багажна кара розбила ся на дробный кавалки а у особовыхъ каръ повывивали ся боковы стѣны. До того часу зъ подѣ розбитыхъ каръ вытягли 12 убитыхъ и 25 тяжко пораненыхъ.

— ВЪ Парксбургѣ, В. Ва. въ наслѣдокъ експлозіи газу въ готели, почавъ ся пожаръ, котрый знищивъ бѣльшу частину мѣста.

— ВЪ Лленрой, въ захѣдной частинѣ провинціи Квангъ-Тунгъ въ Хинахъ, Хинцѣ замордували пятьохъ американскихъ місіонаровъ.

— ВЪ Алтонѣ, Ил. въ фабрыцѣ сѣрниковъ (мечокъ) въ вѣдѣлѣ де сушать ся сѣрники, експлодувало 10 миліонѣвъ сѣрниковъ и рознесли на дробный кавалки будынокъ. При експлозіи згинувъ оденъ чоловікъ.

— КОМПАНИСТЫ въ Велксбери, Па. зменшили майнерамъ платню за порошний „паудеръ-кегзы“ зъ 10 центѣвъ на 8 цент. То майнерамъ не сподобало ся и вони рѣшили розбивати свои „паудеръ-кегзы“, а не продавати по 8 центѣвъ.

— НЕДАВНО тому вернувъ зъ краю оденъ Словакъ. Вѣдъ менѣ оповѣдавъ, що ѣхавъ на пароплавѣ австрійской компаніи черезъ Триестъ. Але передъ такою ѣздою, якъ вѣдъ менѣ оповѣдавъ, то всеѣхъ крайновъ остерѣгаю; кораблѣ злі и брудный, по найбільшой части, переповнені, пожива якъ у російской арміи, що зъ голоду гинуть, а подорожъ тревае чотыри тыжднѣ, такъ що не вартъ и плюнути на такую ѣзду.

М. Баганъ.

— ДНЯ 21. м. м. йшовъ оденъ нашъ крайня на роботу до Вестфортъ, Онт. а по дорожѣ хотѣвъ вчепити ся на тренъ мѣжъ кары; тренъ раптомъ ставъ и вѣдъ впавъ на грекъ, а кара перейшла черезъ него и вѣдтала ему одну ногу. Вѣдъ походить зъ Наркова, пов. Залѣщики и не бувъ нѣгде обезнече-

ный. Уважайте-жъ, дорогой Братя Русины, обезпечуйте ся въ „Союзѣ“, бо чоловікъ необезпеченый зѣоставши калѣкою, бѣдный на вѣки.

М. Б.

— НА хрестинахъ у Антона Копура, въ Siegfried, Pa., дня 5-го падолиста гостѣ зробили колекту на Рускій Народный Фондъ \$5.00. Зложили слѣдующіи: Антонъ Копуръ \$1.00, п-нѣ Герендана 50 цент., по 25 цент.: Петро Шипка, Петро Степчукъ, Карп. Заприлюкъ, Иванъ Кравчукъ, Василь Яремчукъ, Адамъ Мартинюкъ, Семко Соловѣй, Василь Мартинюкъ, Онуфрій Баращакъ, Иванъ Лѣпкевичъ, Стахъ Куцъ; Павло Огоновскій 20 цент.; по 15 цент.: Василь Заприлюкъ, Василь Калита, Йосифъ Кочанъ; по 10 цент.: Иванъ Стришовскій, Стефанъ Кочуба, Микола Скотницкій. Такъ, любѣ крайне-Русины, все ся тримаймо купы и памятаймо на Народный Рускій Фондъ.

Петро Шипка.

— НАСЛѢДКИ російской революціи вѣдгукнули ся въ Австро-Угорщинѣ въ той способъ, що по многихъ мѣстахъ Австріи, особливо въ схѣдныхъ частинахъ, почала ся сильна агітація за загальне и беспосередне выборче право. Вѣдбули ся сильны демонстраціи и сподѣють ся заворушень.

— ДНЯ 5. падол. пожаръ знищивъ въ Фредоніи, Н. Дак. цѣлый блакъ и причинивъ богато шкоды.

На фармѣ лучило ся нещасте: лопнувъ локомотивъ при молотильцѣ, при чѣмъ убило двоухъ робѣтниковъ, а третьего вѣдкинуло ажъ на 25 стѣпъ. и подняли его на пѣвъ мертвого.

М. Семениукъ.

— ДНЯ 7-го падол. страшна буря (тайфунъ) пронесла ся надъ провинціею Оппіма въ Японіи и де-котрыми маленькими островами и спустошила богато сель. Бѣльшъ якъ 2 тысячѣ будынковъ зѣстали зруйновані; потопивъ ся оденъ великій корабель. Такожъ загинуло богато людей.

— ЯПАНСКИЙ кружлякъ „Зорга“ (бывшій російскій „Варягъ“) вѣдѣхавъ до Владивостоку. На немъ знаходять ся велике число російскихъ полонниковъ. До половины того мѣсяца Японцѣ надѣють ся перевезти до 10 ти тысячъ російскихъ полонниковъ.

— ВѣДЕНЬ. 7-го падол. розпочавъ ся великій зельз-

ничій стрѣкъ. Застрайкувало по-надъ 10 тысячъ урядниковъ. До страйку пристаили всеѣ машинисты ческихъ зельзничихъ линій. Багато фабрыкъ зменшили продукцію або и зовсѣмъ заштаповали за-для браку вугля.

— МАРЕНГО, Італія, 9. Нѣмецкій баронъ Еріхъ, котрый зробивъ выколѣне особового потягу, лише для того, якъ вѣдъ сказавъ, „щобѣ подивити ся, що зъ того выйде“, зѣоставъ засуженный на вязницю на все жите. Адвокаты Еріха хотѣли, щѣбы судіи признали его божевѣльнымъ и не карали, але то имъ не удало ся, бо експерты признали Еріха цѣлкомъ здоровымъ.

— ДОБРОВОЛЬНА СМЕРТЬ. Немало часу минуло заки англійскому урядови вдалось выкорѣняти старинный звичай въ Индіи, по-сѣ якого жѣнки давали себе добровольно палити на кострахъ вразѣ зъ тѣлами помершихъ своихъ мужѣвъ. Навѣтъ самѣ жѣнки обставали за симъ звичаемъ. Справдѣ трудно въ се вѣрити, а однакъ оглянемось вколо себе, бачимо, що таке саме дѣеся и мѣжъ нами, що многы люди добровольно вкорочують свое жите не вважючи на осторогу зъ боку природы. Змѣна апетиту, незначне почуване ослабленія и т. п. суть тыми знаками, якъ вѣщуютъ наближающую ся хворобу. „Тринера Американскій Еликсиръ Горкого Вина“ скоро поправляе тѣло, и робить органы травленія

сильными, такъ, що могутъ нормально принимати и травити справу. Если органы травленія суть въ порядку, значить жите ураговане. Люде бѣдѣ, слабѣ, змучені; тѣ, що мають неприемный смакъ въ устахъ, недобрый апетитъ и т. п. знайдуть въ Тринера Американскимъ Еликсиръ Горкого Вина одиноке певне и приемне средство. Продають по аптикахъ: Jos Triner 799 So. Ashland Ave Chicago, Ill.

Де есть?

Йосифъ и Илько Самборскій зъ Дачокъ, повѣтъ Рогатинъ, котрыхъ пошукѣ Анна Сташко. Нехай зголосять ся на адресъ руского банка A. Chromowski & Co. 339 E. 20 Str., New York City

— Повѣдомляю всеѣхъ, щѣ моя теперѣшня адреса таа: Rev. N. Strutynsky, 9 Stewart Place, Elizabeth, N. J

— Впишѣть ся до „Читальнѣ“. Лишь 1.50 дол. на рѣкъ. За тѣ грошѣ будетъ доставати одну цѣкаву книжочку кождого мѣсяця. Адресуйте: CZYTALNIA, Box 353, Scranton, Pa

— Хто приславъ на „Свободу“ \$1.00 зъ Едмонтона Алта. и не подписавъ своего имени зволить сейчасъ зголосити до редакціи „Свободы“.

— ПОТРЕБА заразъ ку харки до дому священника. Зголоситесь до „Svoboda“ Box 353, Scranton, Pa.

ДАРОМЪ ДОСТАНЕТЕ! Нову докторску книжку мѣстачу въ сѣбѣ дають информацию и рады для мужѣвъ и дѣтей, сли пошлете свое имя и адресъ: O. P. Box 288. Madison Sq., New York

Надходятъ Свѣта!

Не забувайте на Вашѣ родины въ Старѣмъ краю.

Посилайте грошѣ Вашимъ родинамъ до края лишь черезъ русскихъ агентѣвъ, а нѣколи черезъ чужинцѣвъ.

На что спомогати другихъ рускимъ гротемъ?!

Если въ мѣсци де мешкаете нема руского агента то пошлѣть грошѣ черезъ „Свободу“.

Мы пошлемо Вашѣ грошѣ до края за такую самѣ цѣну, що тѣ жидѣвскі, словацкі, польскі, словѣномъ, чужі агенты въ Нью Йорку чи деінде черезъ котрыхъ вы до сего часу грошѣ пошлѣли.

Грошей не задержуемо а выслаемо ихъ до края сейчасъ, такъ що грошѣ доходятъ на мѣсци назначенія въ прѣтягу 12 днѣвъ.

Адресуйте такъ:

К 185 Svoboda, Box 353, Scranton, Pa.

- Гордицький Юрій
Бідня Петро
Бдак Яков
Савчак Василь
Степів Петро
Розань Петро
Морозко Теодор
Опришко Антон
Зарвчак Онуфрей
Король Іван
Маркучик Анна, дит.
- в. 55. Гойсань Феоко
Фартяк Гриць
Прокоп Іван
Демян Леон
Медвідь Василь
Никифорь Николай
Вандзьяк Іван
- в. 56. Бурка Іван
Назак Николай
Драгань Мирон
- в. 57. Цимбалістий Тимко
Джунджиристий Григорій
Палка Григорій
- в. 58. Бабей Осиф
Попович Гриць
Заворський Василь
Стагурський Ілько
Беца Андрей
Макар Василь
- в. 59. Тешнар Филип
- в. 61. Голсвач Петро
Ондечко Михайль
Бовей Осиф
Цыгеля Юрій
Шмідельський Михайль
- в. 62. Ватраль Петро
- в. 67. Чупка Іван
Гуданец Василь
Саковач Гриць
- в. 69. Баківський Володимир
Бучинський Володимир
Лупак Іван
Мартинів Матвій
- в. 70. Бѣгуняк Стефан
Михаляк Петро
- в. 72. Дзула Михайль
Вархольак Дмитро
Юрчак Петро
Сивулич Іван
Кузняк Данько
Прияна Михайль
Юрчак Іван, дит.
- в. 74. Мощак Стефан
Петлянич Николай
Гаврилко Андрей
Мощак Юрій
Танчак Юрій
Дешчак Митро
Бовтубей Василь
Гадзик Митро
Дзонарь Юрій
Павло Гриць
Лукша Іван
- в. 75. Мизгала Іван
Мацьевський Ілько
- в. 76. Вельбус Ілія
- в. 77. Цвек Іван
Вѣтошинський Андрей
Козак Николай
Яремцо Василь
Вогут Антон
Мурин Іван
- в. 78. Бѣла Андрей
Хрущ Іван
Сурма Каспер
Гойсань Андрей
- в. 82. Форкавец Федор
Іван Стефан
Присташ Осиф
Якимец Андрей
Войтко Михайль
Фѣловяк Юрій
Шевчик Іван
Войтко Осиф
- в. 85. Парилонич Іван
Бадюк Іван
Шульц Теодор
- в. 86. Гулячок Андрей
- в. 87. Москаль Іван, дит.
- в. 88. Сухня Стефан, дит.
Митренко Григорій
Ошинський Іван
Гонь Сема
Головатий Іван, дит.
- в. 90. Борис Гаврило
Синиарь Мартин
Валось Лукач
- Бабич Николай
Флудович Михайль
Зубрицкий Марко
Михайлишин Михайло
- в. 91. Гарбера Данько
Малиняк Іван
- в. 92. Паробій Стефан
Марущак Михайль
- в. 92. Кохановський Іван
Салак Іван
Судик Михайль
Гричко Стефан
- в. 95. Смолинський Петро
- в. 96. Ващак Франц
Цимбала Осиф
Ганяк Іван
Гренз Демян
Брода Осиф
Губяк Михайль
Лазенка Антон
Якимец Семко
Федор Петро
Гаркас Константин
Ключка Іван
Завада Людвик
Подофалый Антон
Яцишинь Нестор
Басик Теодор
Будиняк Петро
Чемерис Василь
Багань Теодор
Худзей Дмитро
- в. 98. Гаврих Михайль
Литвяк Дмитро
Сумик Николай
- в. 102. Пѣх Николай
Стебельський Михайль
- в. 103. Микитин Іван
Дюрка Юрій
Мечержак Михайло
Луцьк Іван
Немеш Іван
Немеш Василь
Апшай Мѣлюш
Плечій Юрій
Луцьк Юрій
- в. 104. Фециг Василь
- в. 106. Гогоць Теодор
Курей Мирон
- в. 107. Басараб Федор
Карабъ Іван
Кузьо Василь
Андришинь Павло
Федоровяк Іван
Чабань Осиф
Бузьо Михайль
- в. 108. Мазурик Василь
Ференсович Анна
- в. 109. Сулич Гнат
- в. 110. Лавринюк Федь
Лавринюк Василь
Млої Митро
- в. 111. Маркевич Михайль
Панько Василь
Драбик Дмитро
Лодинський Гриць
- в. 114. Данько Михайль
Подрогак Василь
- в. 116. Капурь Юрій
Митровка Іван
- в. 117. Канцар Петро
- в. 118. Стефанович Марія
- в. 119. Кабалъ Михайль
Шугань Ілько
Бѣгунь Андрей
Капча Павло
Шугань Іван
Павлишинець Михайль
Алфелди Михайль
Апѣчко Петро
Вѣраг Стефан
Вѣраг Іван
Варга Юрій
Варга Александер
Кампо Михайль
Муха Іван
Галань Іван
Панфалюши Іван
Шѣвѣтарь Василь
Молнар Іван
Мухка Іван
Варашій Петро
Шена Андрей
Четѣль Іван
Шрайнерь Юрій
Генерухъ Василь
Стеранка Антон
- в. 120. Цынтър Юрій
- в. 121. Кухтерик Іван

Дзюбанъ Іванъ
Дуркальскій Михайль
в. 123. Королашинъ Онуфрей
в. 124. Коручъ Михайль
Савка Юрій
С. Ядловскій.

Не пхайте носа до чужого проса.

Читаючи „Свободу“ ч. 42 і 43 знаходжу дописи п. Китчака, котрий від щиро го серця покликує братів Русинів, щоб не давали зводитись рідним ренегатам і баламутам людських умів, тим запродавцям московского царства тьми, котре вже тепер стоїть над упадком. Тут наводить він могуті слова славного Маркса: „Пролетарі цілого світа єднайтесь!“ Над сими словами треба застановитись.

Пролетарі! — Се слово звучить неміло і понижаючо для свідомої людини, бо ним пятнує ся чорного робітника, котрий працює на одиниці, що живуть гоїно, буйно, не знають, що найсмачнійше і найліпше їсти, в що найкрасше вбиратись, і взагалі не знають з роскоши, що зі собою почати. Чому се так? Чому одні називають ся міліонерами, якими панамі, а другі робітниками — пролетарями, пониженими від тамтих? Бо ті пролетарі не хотять єднатись, не хотять вступати до робітничих організацій, — щоби вже раз скинути з себе ярмо капіталізму і працювати самим на себе. Та не всі робітники так поступають. Є такі, що мають годину платню за менше годину праці. Але то не наші, а особливо не Русини, бо вони не тільки самі для себе не стараються о поліпшене своєї долі, але ще й другим псувають. А для чого се так? Бо наш Русин завдяки ляхським верховодам в Галичині, а московським кровоїйцям в Росії, приїхав темний до Америки, а тут говорить, що вже застарий вчити ся, а хоч і вміє читати, то знов нема часу, бо як прийде неділя, то він волисть сидіти коло пива і горівки, чим перечитати яку книжку або газету і довідатись, як люди поступають і як радять над поліпшенем своєї долі. А як ще попадеш нап темний чоловік де межі „твердих“, то так між ними ствердне, як камінь, хоч і „твердої“ газети в руках не мав, лиш якийсь захапанець ему дещо наплів, а він вже дає жите за батюшку царя і Росію.

О так коли зйдег ся кількох таких „твердих“, то зараз починають різати політику. Говорить один (се факт), що тут є такий Гладик, що „Правду“ видає, то вчений чоловік, він скінчив чотири класи „моральні“. Відзиваєс другий: „Ая, ая! та я робив коло гавзів з одним краєм, а він казав, що то его стрічний брат, той Гладик, і скінчив з класи гімназіальні, а за „моральні“ нічого не споминав“. А як вже зачнуть тому не-

щасливу „Правду“ читати і закидувати віби по російськи, то можна боки вривати зі сміху.

Ось якої політики учать московські агенти, вмісто наклеювати нарід до борби з капіталізмом. А вчать они однаково, як в старім краю, так і в Америці. Коли після року 1848 московський професор Погодин наїхав в Галичині таких агентів як Наумович і інші, від тоді Русини розпали ся на два табори і почали ся між ними сварні як раз в ту пору, коли народня просвіта в Галичині за починаю дійсних патріотів почалась ширити в нашій рідній мові. Від тоді ті поклонники кнута і тьми вмовляли і вмовляють російське тиранство, а тим способом тримають людей в темноті, держачись засади перших учителів московфільства, котрі говорили, що „не треба науки і просвіти для простолюдина, а досить молитвенника, катехізму і псалтиря“.

Тож і не диво, що Русини не тримають солідарности з другими робітниками, бож прецінь після висказу якогось „А. Русского“ кождий чоловік, що впоминаєт ся за своїми правами, є анархіст, соціаліст, від котрого треба стеречи ся і втікати, як від чорта і на кождім кроці ему шкодити.

А примір до того дає він сам. От зазедви редакція „Свободи“ почала збирати добровільні датки на Р. У. Партию, так Русский почав заповняти цілу нью-йорську „шмату“ наукою про соціалізм і революціонерів (о чім він не має понятія), лиш розумієс в противнім значіню. Не диво, що соціалісти мають ворогів зі сторони магнатів, капіталістів, бо се для них велика небезпека; але до кого ви зачисляєтесь, московфули, чи також до них? Ось які міліонери! А. Русский хоче лише показати, що всю латину зів; (бо деж був би мав нагоду похвалити ся своєю мудростію, еслиб був не мав розводитись над соціалізмом?) Гладик панич No. 1; (для того так називаю, позаяк він свого часу називав п. Е. Б. паничем No. 2, що після моєї гадки та назва ему цілком пристойть в тім зміслі, в яким він називає других паничем No. 2); ба і якийсь „хлоп“ від „Свѣта“ розбаврав ся в тій нещасливій газетці о складці на Р. У. П., котра-то базгранина справді зраджує его походжене.

Але ви, проводирі тьми, не бійте ся того, щоби з вашого табору хто не став ся соціалістом, а если і є, то з свого переконання, але не з читаня „Свободи“, бо „Свобода“ до соціалізму не намовляє нікого. Що до грошей, котрі збирали ся на Р. У. Партию, то давали лиш одиниці, дійсні патріоти своєї давньої вітчизни, і ті готові єще дати, если-б зайшла того по-

треба. А на Червовий Хрест давали цілі товариства і зібрали сотки доларів; тож я раджу вам не втручати носа до соціалістичних партій, лиш скажіть своїм вірним, де їх гроші упилисясь. Ваше гавкане на соціалізм є пусте, хочби гавкали й сотки таких редакторів, як від московфільських „казет“, бо ми робітники вже зрозуміли, що одинокое средство, щоби вибороти ся з підгнету капіталізму, є соціалізм, котрий безвинно працює над поліпшенем долі пролетаріату цілого світа. Тож памятаймо святі слова Маркса: „Пролетарі цілого світа єднайтесь!“

Ю. Л.

Допись.

30 Spangler, Pa.

Любі мои братя Русини! Хотѣвъ бы я вамъ дещо сказати, але такъ абы се чули не лишъ вы що въ Америцѣ, але и тѣ що въ старомъ краю, бо де бувай тамъ бувай, а все свого рідного краю не забувай. Правда, въ старомъ краю не оденъ собѣ такъ мѣркує: „ей кобы я лишъ де грошей вырвавъ, то пошовъ бымъ до Америки а тамъ бымъ собѣ гулявъ!“ Але любі братя, не треба безъ музыки гуляти. Коли я ще бувъ въ старомъ краю, то такожъ думавъ, що въ Америцѣ дають даромъ їсти и пити, тымчасомъ тутъ въ Америцѣ треба тяжше робити якъ той воль. Ось я роблю въ майнѣ и правда що за 8 годинъ заробляю пару доларовъ, алежъ бо за те менѣ зъ кождого волоска вода тече и кождой хвилѣ не знаю що мене чекає, бо то подѣ святовъ землевъ рѣжно ся трафляє: або скала ся урве и тебе привалить, або порохъ выбухне або газъ. Тому то не треба забувати на свой край, бо кождий зъ насъ має тамъ якусь родину и тому треба, щобы кождий Русинъ въ Америцѣ належавъ до „Союза“ и себе забезпечивъ. Крімъ того треба намъ, дорогой братя, такъ тутъ якъ и въ старомъ краю, абы мы ся разомъ рука въ руку тримали, а

тогда не мусимо слухати Поляковъ, Нѣмцѣвъ, Мадяровъ и другихъ, але будемо своими власными панамі и не дамо собѣ нѣкому на носѣ грати.

А теперъ поздоровляю васъ всѣхъ — дорогой братя и желаю вамъ щасливо въ Америцѣ прожити и назадъ до старого краю повернути.

Михайло Белей,
секретарь „Р. Н. Союза“.

Надіслане.

З нагоди часового відходу о. Ник. Струтинського з парохії Оліфантської, Рада Церковна тоїж парохії почуваеть до милого обовязку попрощати свого дорогого душпастиря, котрий до тепер вже так красні положив заслуги для добра і слави парафії. І так за его душпастирства виплачено майже всі довги і упорядковано маєток церковний, его трудом і заходом повстав в Оліфанті братський стор, котрий дуже гарно розвиває ся.

О. Струтинський звернув бачну увагу на виховане молодшого покоління, а особливо на релігійне образване через науку катехізму в церкві і в школі.

Коли взяти на увагу організацію „Тов. Руских Патріотів“, що має значіне для цілої американської Руси, засноване товариства молодецкогo „Січ“ і патріотичне проважене молодежи, то все то суть діла, з котрих вже тепер дави ся увити красний вінець похвали для заслуженого душпастиря-патріота.

Рівнож мило нам заявити, що і пані Струтинська дуже красно заслужилась около розвою жіночого брацтва і кружка театрального.

Отож пращаючи їх на короткий час виражаємо так о. Струтинському як і пані Струтинській наше щире признане і сердечну подяку.

В імені Ради церковної:

Юрій Хилляк, предс.,

Яков Гамбаль, секр.,

Мих. Турок, касир.

Збирайте грошѣ на Рускій Нар. Фондъ въ Америцѣ.

Читайте, що каже Дрѣ Ландесъ:

Я маю найбільшу практику въ Сполученыхъ Державахъ, Канадѣ, Мексико и Полудневоі Америцѣ.

Черезъ 20 лѣтъ я лѣчивъ Але сли можешъ бути вилѣченый, я тебе вилѣчу. Лѣчу лишъ муцинь. Що небудъ тобѣ долягає Але и вилѣчую ихъ. Скажи або напиши менѣ. Вилѣчу кождий випадокъ. Хворобы мѣхура и почки. до якого ся возьму. Хворобы крови и шкѣри. Если є не до вилѣченя не беру ся до него. Утрата памяти. Сли не можешъ бути вилѣченый, скажу тобѣ вѣрнѣ. Утрата мужеской силы. Лѣчу безъ болю, не вдер- твѣрто. жую вѣдъ працѣ.

Що року лѣчу тысячѣ людей.

Роблю сотки операцій що мѣсяця.

Вилѣчу тя дома, сли не можешъ прійти до мене.

Памятай: Порада особиста або листовна даромъ.

Сли еси хорый зайди або напиши до

DR. LEONARD LANDES,

140 E. 22nd St., New York, N. Y.

„СВОБОДА“

(LIBERTY)

THE RUTHENIAN WEEKLY
published every Thursday
at 209 Linden Str., Scranton, Pa.

JNO. J. ARDAN,
Publisher and Editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893

Advertising rates furnished
on application.

Entered as second-class matter July 16
1903 at the post office at Scranton, Pa.
under the Act of Congress of March 3,
1879.

„Свобода“

журнал для руского народа в
Америці и органъ „Р. Н. Союза“,
выходитъ що тыждна въ Четверъ
и комбуге:

Въ Америці на 12 мѣсяцѣвъ... \$2.00
до старого краю на 12 мѣсяцѣвъ \$2.00
Въ Америці на 6 мѣсяцѣвъ... \$1.00

Галляне можуть замовляти „Свободу“
черезъ Книгарню Шевченка ул. Театраль-
на ч. 1, Львівъ.

Оплатувати газету треба все-
гда зъ горы.

Гроші треба посылати въ реджістрова-
номъ листѣ, або черезъ експресовый, або
почтовый money order (моя ордеръ). Мо-
ney order, то е картонку, котру доставляє
банкъ почтара або алента на експресовымъ
факсѣ, пошлать намъ, бо безъ того ми не
можемо грошей достати.

адресъ:

„СВОБОДА“

Box 353,

SCRANTON, PA.

Хто хоче, щоби его адресъ змі-
няти мусить подати намъ, кромѣ
нового, такожъ свій старый адресъ.

На розумъ.

**О. Немоловскому, редак-
торови „Свѣта“ и право-
славнымъ взагалѣ.**

Чи не совѣстио вамъ об-
ставити при томъ, що звѣ-
стный нападъ на „Свободу“
въ ч. 33 „Свѣта“ писавъ
„Хлопъ“ а не „попъ“? Выжъ знаете добре, що се
брехня.

Не думаемо, що вы по-
винни дивитись на амери-
канскихъ Русинѣвъ зъ
„точки зрѣнія“ австрійско-
го правительства. Бесѣда
про „бѣднихъ хлопѣвъ и
остатній центъ“ се фраза
обчислена хіба на тумане-
не дурнихъ и боронати еѣ,
шкода часу.

Коли то „Свобода“ писа-
ла, що вы кланяете ся ца-
рю вмѣсто Богови? Мы того
не кажемо а кажемо, що
вы славите царя все и
всюды, ширте царопо-
клонство або царославіе.
Царскі портреты каждый
може бачити у васъ въ Cleve-
land, Mayfield, Old Forge,
Chicago и деінде во шко-
лахъ и парохіальныхъ до-
махъ. Сежъ не тайна.

Дивно, що вы жадаєте
вѣдь „Свободы“ провѣрю-
ваня навіть такихъ фак-
товъ, які не дадуть ся
провѣрити, а самі пускає-
те въ свѣтъ рѣчи о якихъ
певно знаете, що они не-
правдивы. Се що еп. Рафа-
илъ не е низвержений не
е доказомъ, що вѣнь не
мавъ оружія. Если жѣнка
приѣде до мужа, се ще не зна-
чить, продовжати „супруже-
нство жите“. Мало що лю-
де повинны робити а не
робити?

„Свобода“ не закидала
вамъ, що займаєтеся кра-
вкою политикою, а лишъ
вказувала, що вы закидаєте
другимъ те, що самі робі-
те. Що вы виховались въ
Росіи — то зъ сего ще не
виходить, щобъ вы могли
знати російську политику
лѣпше вѣдь другихъ; впро-
чѣмъ и до „Свободы“ пише
про политику російську чо-
ловѣкъ, що виховавъ ся въ
Росіи такъ само якъ и вы.
Але се не аргументъ. Мож-
на про якийсь край знати
неразъ лѣпше зъ книжокъ
нѣжъ живучи у томъ краю.

Дуже хвалите ся, що хо-
тѣли усѣхъ Русинѣвъ об-
единити. Се правда — але
якъ? Вы хотѣли такого об-
единенія, щобъ каждый Ру-
синъ ставъ православнымъ,
щобъ славивъ батюшку ца-
ря и его порядки подъ не-
беса та щобъ наплювавъ
на свою рѣдну мову а при-
нявъ московску. Ось якого
обединенія вы хотѣли!

Мы не дивуємъ ся, що
вы кладете голову за царя
и Росію, бо вѣдь нѣхъ до-
стаєте рублѣ, а безъ нѣхъ
и вашимъ духомъ тутъ бы
не пахло. Мыжъ кладемо
голову за Украину зовсѣмъ
безинтересовно, безъ надѣѣ
на якій небудь користи, го-
норы и т. п. и тому мабуть
вы того не годні зрозумѣ-
ти.

Що вы зѣбрали бѣльше
на Червоний Хрестъ якъ
мы на Революційну Укра-
иньску Партію, се ствер-
джуе хіба давно вѣдому
правду, що въ свѣтѣ бѣлѣ-
ше дурныхъ якъ розумныхъ.
Если поступки о. Садков-
ского не кидають лихихъ
наслідковъ на православне
духовенство, то тимъ мен-
ше кидають его на уніят-
ске.

Дивна рѣчь: О. Садков-
скій якъ заперещений пра-
вославный попъ робить без-
честне дѣло если бере ся
служити якъ попъ. Алежъ
панове, послиа той „редеп-
ты“ католицкій попы ма-
либъ право уважати васъ
вѣхъ за безчестныхъ, а вы
усѣхъ католикѣвъ.

Намъ здаєсь, що „хлоп-
скій центъ“ (якъ вы ихъ
звѣге) усѣ однаковий и тѣ
за котрій нашъ Русинъ ку-
пуе ѣду и тѣ за якій купує
пиво и тѣ якій платить по-
новія безъ рѣжницѣ вамъ,
чи о. Садковскому. Чогожъ
тутъ впадати въ неохотѣ
ный патосъ? А те, що вы
въ банку грошей не маєте
тутъ нѣ при чѣмъ, се не
змѣняє якості тихъ „ден-
товъ“, які вамъ „хлопы“
платили.

Дивно и те, що вы ду-
маєте, що досыть назвати
себе Квакуномъ, Соняшни-
комъ, Хлопомъ або ще я-
кимъ, и тогдѣ приличность,
честь, правда и такі другі
рѣчи для васъ не иснують.
— Справдѣ подвиги
гѣдні хіба Гладика.

Вкѣнци треба зазначити,
що если вы хотите справдѣ
бути абсолютно справедли-
выми, то повинны бы, вмѣ-
сто такъ дуже заводитись
„Свободою“, Украинцями
а радикалами, напечатати
въ „Свѣтѣ“ про тѣ
скандалы, не выдумай а
правдивы, які теперъ въ

православной місії ся ста-
ли.

Ам. Р. Вѣстникови.

Намъ дуже жаль, що та-
ку „поважну“ особу вы
рупили зѣ „спокойствія“,
та справедливость каже
намъ заявити ось що:

1) Таки злі языки не зо-
вѣмъ помилились. О. Ка-
миньскій сѣмъ признає (Вѣ-
стникъ, ч. 42), що за 3 дня
якій вѣнь перебувъ въ Бу-
данештѣ и за дорогу зъ
Унгвара до Будапешту „Со-
единеніе“ своимъ часомъ
„имѣетъ“ ему надгородити.
Яка се буде надгорода,
скѣлько о. Каминьскій за
те собѣ порахує се дасть
ся побачити въ будущемъ.

2) О томъ, що всѣ дохо-
ды зъ „Вѣстника“ идуть въ
касу „Соединенія“ — зна-
ємо; знаємо и те, що ре-
дакторови за таке оголо-
шене не вѣльно взяти ни-
цента — але чи все оно
такъ було се друга рѣчь.
Впрочѣмъ де бѣ тамъ гро-
шѣ за те оголошене не по-
шли, мы таки обстаємо при
своимъ: що републиканьска
партія е ворожа робѣтни-
камъ и часописъ яка попи-
рає сю партію не може
зватись робѣтникою, а ро-
бить на шкѣду робѣтни-
ковъ и ихъ зраджує.

**Чи ми сповняємо
свою задачу?**

Як кинемо камінь у воду
то від того місця довкола
розійдуть ся філі і влуть
такъ далеко ажъ доки не змо-
жуть ся і зникнуть.

Чомуж ті філі розходять
ся від того місця, чиж не
може вода стояти тихо такъ
якъ перше? Не може, она
мусить сповняти свою за-
дачу. Вода, се плин безъ
душѣ а сповняє свою зада-
чу, тожъ річ очевидна, що
коли вода сповняє свою за-
дачу, то тимъ бѣльше чо-
ловікъ зобовязаний еї сповня-
ти, а лише той може бути
увільнений від неї, хто у-
мер.

А чи ми сповняємъ свою
задачу? Чи ми еї хогъ такъ
сповняємо якъ наші незабу-
ті батьки? Тажъ они боро-
нили не лишъ власної сво-
боды, але такожъ і другого
народу. Чи не розбивала ся
колись о грудь нашихъ бать-
ківъ гроза, котра грозила
цѣлій Европѣ, яку наші
батьки боронили передъ Та-
тарами і Турками? Чи
Польша не дрожала передъ
Українцями? Чи вѣнецкій
цѣсаръ Рудольфъ II. не поси-
лавъ своїхъ послѣв зъ богатыми
дарунками до Украинцѣвъ і
не просивъ ихъ о поміч? Такъ
було за нашихъ батьківъ, бо
то були люди праці. А чи
ми не той самъ нарідъ? — Такъ,
ми той самъ нарідъ, ізъ того
самого нѣня, але на нашимъ
організімі повиростали „бо-
ляки“ і „раки“ а на нашимъ
теренѣ розмножують ся ба-
гenna, що свѣдчать о тѣмъ,
що ми морально підупали.

Се той самъ народъ, але вінъ
спить сномъ, навіть пари ізъ
себе не пуетать, наполо-
хавсь своїхъ обманцѣвъ, кло-
нить ся імъ низько. Віддає
честь, жертви і поважане
ідоламъ, котрі лежать на его
раменахъ, а вінъ собъ мавъ і
струтити уже разъ, еще шир-

ше поле даз імъ до ихъ роз-
плоду, а вони его гнетуть
такъ, ажъ доки не будуть ма-
ти свою добичъ у рукахъ —
а ймивши еї на ланцухъ,
скажуть гуляти, такъ якъ дя-
ганъ медведѣвъ, котрого во-
дять за собѣ на ланцуху,
тягнє ізъ него зиск і бе еще
цалков по зубахъ якъ не хо-
че вѣрно служити. Але вашъ
нарідъ сего не видить, бо
слабий духово.

Чи і ми дамо себе дру-
гамъ, щобъ насъ водили за нісъ
і крили передъ нами про-
свѣту? Не даймо ся, бо се
кати наші.

Ми повинны погодити ізъ
собою всѣ противности, які
помежи нами теперъ існують.
Ми, яко нарідъ, старай-
мо ся стати на новихъ осно-
вахъ і дати примір до ново-
го житя народного, котре
би було оперте на ладі су-
спільнімъ, який би всѣмъ за-
безпечивъ миръ; на основахъ
правды, любви і просвѣти
видвигнути нову культуру
і обняти нею цѣлу народну
суспільність. Але до того
треба намъ розважно і ро-
зумно пригтовляти ся та
сповняти нашу задачу у
кождімъ напрямѣ нашого на-
родного житя.

Наша головна задача се
виховане молодіжи, бо мо-
лодіж, се будущність наро-
да. Яку собі котрий народъ
виховає свою молодіжъ, та-
кихъ буде мати потомківъ.
Кожде виховане дасть ся
звести до одной основной
формы, а секо е наслідова-
не. З наслідования творить
ся призначене, друга на-
тура, характер. Якъ би на-
ша суспільність, в котрій
наша молодіжъ виховує ся,
була ідеально добра. то
виховане в такімъ середови-
щу відбувало би ся зъ най-
бѣльшею легкостью, такъ якъ
би само зъ себе. Але оно у
насъ такъ не е. Се пуста фра-
за шукати підъ сонцемъ
суспільности ідеально до-
брої. Виховане молодіжи
се намъ дуже важна задача
і на пю ми зобовязані звер-
тати якъ найбільше уваги,
і витворювати для неї се-
редовища здоровія, в котрихъ
би она могла розвивати рі-
вномірно свої природні си-
ли. Хтожъ намъ тутъ заборон-
ить виховувати молодіжъ
такъ якъ намъ потрібно. Тажъ
ми живемо у вільнімъ краю,
головна річ, якъ слѣдъ ту
вільність вихисновувати. А
коли ті, котрі уже розумі-
ють річ підуть правого до-
рогого і привнесуть хосенъ,
то за ними пізнійше підуть
широкі маси. Але те треба
робити зачинаючи відъ себе,
не чекати на то, щобъ моло-
діжъ сама виховувала ся,
або чужі аби еї для насъ
виховували. Якъ хочемо бу-
ти ситі, то берімъ ложку са-
мі і їдѣмо — не чекаймо
аби другі насъ годували, бо
они насъ такъ нагодують, що
погинемъ. Отже де потреба
діла тамъ слова не поможуть.
Намъ не вистарчить нарікати
на зло, якъ: „ми неосвѣче-
ні“, „які ми бідні“, бо то
все викликає лишъ знеохоту
і зневіру в народі. Наріка-
ти встидно і нічого не по-
може. Правда, е межи нами
люди, котрихъ тяжко пере-
конати, такъ якъ твердый о-
ріхъ зубами роздавити, але

если не дасть ся нічого а
ними вдѣяти, то виелиминуй-
мо ихъ і копнімъ ихъ відъ себе
якъ скажену собаку, бо для
підлихъ межи нами місця
нема. А тогди заговорімъ
вѣстникомъ і сѣмилітнімъ го-
сомъ — а не дивімъ ся на то,
що гадюки будуть сичати,
бо се не будуть пусті фра-
зи коли наші люди зрозумі-
ють вагу і силу едности.
Галапаси знають, що солі
дарність усею народа
змаганю до санації те
перішнихъ відносин мусить
довести до дуже немилихъ
для нихъ наслідківъ. Але
що-жъ насъ се має обходити.
Ми працѣймо надъ тимъ що
намъ потрібно. Ми у своїхъ
змаганяхъ не годні уставати
доти, доки не вирвемъ зъ ко-
рінємъ зло. Відкиньмо усею
що тяжить оловомъ на кри-
лахъ нашихъ і підносімъ ся до
ідеалівъ.

О. Жеребко.

„Избіеніє младенцевъ“

Колись Иродъ хотѣючи у-
бити Иисуса казавъ вымор-
дувати кѣлькадесять ты-
сячъ дѣтей. И каждый хто
читаетъ про се здѣлає и о-
буруєсь на Ирода. Мѣжъ
тымъ, статистика учитъ
насъ, що „избіеніє младен-
цевъ“ далеко гѣрше и
страшнійше иде таки на
нашихъ очахъ и то не
лишь по менше культур-
ныхъ краяхъ, але навіть
у вѣольной Америцѣ. Що
гѣрше, статистика показує,
що Сполучені Державы
мордують бѣльше дѣтей,
якъ котра небудь друга
держава.

Якъ-же се такъ? — спи-
таєте. А осьъ якъ:

Въ протягу послѣднихъ
двадцати лѣтъ девятнайца-
того столѣтія, коли насе-
лене Сполученыхъ Державъ
взросло зъ 52 миліонѣвъ на
76, себѣ-то взросло о 50
процентъ, то число хлоп-
цѣвъ въ вѣцѣ 10 до 15
лѣтъ занятыхъ въ работѣ
подевной взросло о 100
процентъ, а число дѣвчатъ
о 150 процентъ.

Якъ не страшными бу-
либъ сѣ числа, треба
однакъ памятати, що они
не представляють ще аку-
ратновъ дѣйности. Въ дѣй-
ности працює по фабри-
кахъ и робѣтняхъ далеко
бѣльше число дѣтей, але
власти дослѣдуючы сю
справу не мають змоги зѣ-
брати усѣхъ фактовъ.

А поступъ у сѣмъ на-
прямѣ, значить поступъ до
гѣршого, иде безъ вѣпну
впередѣ.

Недавно дослѣджено, що
въ однімъ мѣстѣ Філадель-
фіи, Па. е 16.100 дѣтей въ
вѣцѣ вѣдь 8 до 13 лѣтъ,
які нѣколи не були анѣ
въ публичной, анѣ въ при-
ватной, анѣ въ пар-
охіальной школѣ, а які
при помочи фальшиво-
го поданя вѣку, доставали
сертифікаты и робѣть у
фабрикахъ.

Подѣбный обставины мож-
на найти и деінде. Мѣжъ
18.000 слейтпикерами, при-
мѣромъ, найдено 12.000 въ
вѣцѣ вѣдь 10 до 14 лѣтъ.

Въ Wheeling, W. V.; 3.000
дѣтей, які повинны бы хо-
дити до школы, працюють
по скляныхъ и другихъ

фабрикахъ того мѣста.

Въ Родѣ Айлендѣ въ
1903 роцѣ на 6.451 дѣтей
працѣючихъ у фабрикахъ,
5.123 було занятыхъ въ
фабрикахъ бавовняныхъ, а
въ однімъ дистриктѣ на
3.027 дѣтей — 1.168 пра-
цѣвало у фабрикахъ.

Въ Болтиморѣ, Мд. число
дѣтей занятыхъ въ ро-
бѣтняхъ фабрикахъ и руко-
дѣльныхъ взросло о 30 про-
центъ супротивъ минулого
року.

Подѣбный вѣсти прихо-
дять зъ усѣхъ сторонъ
„свободной“ Америки. Що
зъ сего виходить? Выхо-
дитъ осьъ такъ:

Въ Сполученыхъ Держа-
вахъ працює нѣ менше нѣ
бѣльше лишь 2.000.000,
словами, два миліоны дѣтей.
Тѣ дѣти-робѣтники и ро-
бѣтницѣ не лише самі ту-
манѣють, убивають свои
фізичны, духовы и мораль-
ны силы, але рѣвночасно
вѣдбѣрають зарѣботокъ,
змушують дармувати две
миліоны дорослыхъ людей!

Усе те выплывъ нашихъ
теперѣшнихъ порядковъ.
Кождый фабрикантъ стара-
єсь выробити якъ наибѣль-
ше товару, щоби его опѣ-
сля продати. А позаякъ
люде не маючы працѣ не
могутъ тихъ товаровъ ку-
повати, а пригломшени,
слабы, завчасу старѣючы ся
дѣти, коли подростуть, та-
кожъ мусѣть бути лихими
покупателями — то зъ то-
го виходить, що дальшій
поступъ въ томъ напрямѣ,
мусить допровадити до за-
гальной великой руины.

Зарадити тому могутъ
лишь дуже строгі законы
охороняючы дѣтей, а въ
дальшой мѣрѣ заступлене
теперѣшнихъ безъзоднъ, не-
числячомъ ся въ фактахъ
продукціи, продукцію ро-
зумною, вѣдповѣдающею
потребамъ, яка єдино мож-
лива тодѣ, коли одинокимъ
фабрикантомъ буде цѣла
суспільность.

Наближаєсь Конвенція.

Въ половинѣ слѣдуючого
мѣсяця вѣдбуде ся конвен-
ція углекопѣвъ, на якій
будуть радити надѣ дома-
ганнями майнерѣвъ. Разу-
мѣє ся, що на той конвен-
ції будуть заступлені
лишь тѣ майнеры, які на-
лежать до юніи, отже кож-
дый майнеръ, котрый хоче
мати на той конвенції го-
лосъ черезъ своего делегата,
мусить належати до юніи.

Майнеры, котрі не на-
лежать до юніи не лише
не будуть мати голосу на
конвенції, але що гѣрше,
они такъ якъ бы казали до
компаністовъ: „робѣть зъ
нами що хочете, мы усѣмъ
вдоволені“.

Усѣ робѣтники взагалѣ,
а особливо углекопы, по-
винны памятати на тоє, що
для робѣтника посередною
дорогою нема: вѣнь мусить
бути або зъ своими товари-
шами-робѣтниками, або про-
тивъ нихъ а за компаніста-
ми. Хто стоить въ юніи,
той стоить въ однімъ рядѣ
врагъ зъ другими робѣтни-
ками, хтожъ не належить
до юніи, той стає въ рядѣ
ворогѣвъ робѣтництва.

По чий стороні хочеш стояти і стоїти ти. дорогий читателю?

Наближаючи ся конвенція углекопів має рѣшити, якій жаданя президенту Мичелю має поставити компанії. Конвенція має рѣшити чи Мичелю має жадати від компаністів 8 годинного дня праці, (якій уже мають многи робітники в 300.000 углекопів при м'якості углю) і признаючи юнію або нѣ. Памятайте, що Мичелю сам не може тут нѣчого рѣшати, а рѣшати можуть через вашіх делегатів лише майнери самі. Тож уважайте, щоб ви мали там голос, щоб опісля на конвенції не запало таке рѣшене, якого ви не хотіли, а остережіть ся від того можете лише тоді, якщо впишетесь до юнії і виберете такого делегата, котрий так само думає як ви.

Подѣв в Росію.

Революційний подѣв в Росію останніми часами ишли незвичайно скорим темпом, і самодержавіє спухло так швидко, як мало хто сподѣвався. Коли повстав по всій Росію загальний страйк і робітники приготували ся до водчайою боротьби з царем, і коли вже боротися почала ся і царь побачив, що вже заходить не о такий або инакшій монархично-конституційний лад, а о те, чи бути в Росію хоч яку-неб. цареві, чи Росія має бути республікою, — царь почав майже щодня видавати то „маніфести“, то „укази“, якими народова давали ся воля слова, збрань, організацій і других полѣг, якими користують ся народи всѣх культурних держав. Таким чином в Росію заведено монархично-конституційний державний лад, себѣ-то такий лад, при котрому царь з своїми міністрами лишається на чолѣ уряду, але вже вонь не є самодержавний, бо власть царя тепер обмежена народними заступниками. Яку власне форму прийме конституція в Росію, на разѣ не можна сказати, бо конституція в Росію доперва ще вирабляється, але у всяком разѣ царю і его посѣпакам уже не вольно чинити рожні дурисѣтства, як то було до того часу, бо тепер царь мусити-ме слухати голосу і волѣ свого народа. Тепер у всякій державній справѣ царь мусити-ме освѣдомляти ся, чи згодний на то будуть народні заступники, і не заручившись их згодою, царю не вольно буде зробити жадного важного вчинку в державних справах.

Росія тепер переживає историчний хвилѣ, наступає перелом в життю всѣх народів, в яких складається ся Росія. Все, що прибите царскими

кулаками спало мертвим сном, тепер розбуджується від свого вѣкового сну і починає виборювати свои права і виробляти форми життя. Що з усього того вийде, яка власне виробить ся в Росію конституція, скоро побачимо, а на разѣ справа стоить так:

Петербург. В либеральных верствах суспільности панує недовѣріє до царя і Вітто. і революціонери організують узброєне повстання на случай, если царь не выполнит своихъ обѣщаній. Вѣщо організацію ввійшло багато офіцерів рожных лейб-гвардейских полков. Вітте, щоб заручити ся довѣрем суспільности, скликавав до себе вождів рожных партій і намовляв кожного окремо спинити агітацію і не перешкаждати урядові рѣшити реформи, говорячи, що урядь виконає все, що було обѣщано в царскихъ манифестахъ и указахъ. Але усѣм у відповідь дали однаково, що они чекають фактів, а не слів.

В Кронштадт (военный портъ боля Петербургу), повстав великий бунт мѣж матрозами. Збунтовали ся матрозы на одинацять военныхъ корабляхъ, а також і ті, що знаходили ся на берегахъ в казармахъ. Они убили десять ненавидимыхъ ними офицерів и захопили в свои руки увесь портъ и фортецу. Проти нихъ бувъ посланий вѣдѣль улановъ була сильна бійка. Менша частина улановъ була перебита матрозами, а більша перейшла на ихъ сторону. Число збунтовавшихъ выносите больше якъ 5 тысячъ. До Кронштадта послано багато войска: пѣхоты и артилеріи. Але матрозы також мають сильну артилерію и багато припасовъ до їдженя. Кронштадтъ объявлено на военномъ станѣ.

Рѣзня жидовъ, уряджена, якъ з'ясувало ся, „чорними сотнями“ з допомогою поліції, викликала таке сильне обурення в російській суспільности, що Вітте мусѣв суспендувати усѣхъ урядовцѣв, котрі спричинили ся до тої рѣзни, в тѣм числѣ і одинацять губернаторѣв тихъ губерній, в якихъ вѣдбули ся жидовскі погроми.

Генераль-губернаторъ Петербурской губерніи, Треповъ, викликавши проти себе страшну ненависть усего населения, зоставъ суспендований, навѣть проти волѣ царя. Царь не хотѣвъ усунути Трепова, котрого вонь вѣдкрито называвъ своимъ найщирѣйшимъ приятелемъ и оборонцемъ, мусѣв уступити вимогамъ суспільности. Поступові російскі часописи, котрі найсильнѣйше ганьбили Трепова за его брутальне поводжене з народомъ, вказують на его удалене з посады петербурского генерала-губернатора, якъ на першу побѣду „вольной російской прессы“.

Не вважаючи на те, що самодержавіє в Росію уже цѣлкомъ и навсегда згнило, прихильники старого самодержавного ладу еще не вывелись и не заспокоились. Вони пярять помѣжъ найтемнѣйшими верствами селянства поголоски, що не тѣ заворушенія створені соціалістами та революціонерами, що пань з Віттымъ на чолѣ увязнили царя, и що всѣ манифесты суть фальшиві. В тѣм способѣ вони хотять збунтувати темный народъ проти нового державного ладу и, користаючись заворушеннями, вернути зновъ самодержавіє. Збунтувати темный народъ можна легко, але така політика загрожуетъ краєви страшною катнею войною, и можуть зновъ вернути ся кровавіи часы Пугачева, котрий выдававъ себе за царя Петра III. и збунтувавъ селянство противъ тогдѣшного царя Катерини II.

В Петербурзі розповсюдилася ся поголоска, що тамъ має бути рѣзня жидовъ. Та поголоска має привѣдти, бо чорносотенцѣ дѣйсно хотять урядити жидовскій погромъ. Не вважаючи на всѣ заспокоюванія Вітто, що тоє не будетъ допущено, жида и другі чужинцѣ зновъ масами покидають мѣсто. Вони тѣкають до Фінляндіи, де по вигнанню російскихъ урядовцѣв, все уже заспокоилось.

Варшава. Поляки ведуть далѣ завзяту боротьбу за свои національні права. Вони домагаються автономіи Польщѣ з окремихъ польскихъ парламентомъ (соймъ). Крімъ страйку, котрий по всій Польщѣ еще не переставъ, вони хотять ще вжити тактики Фінляндцѣв, себѣ-то зорганізувати оружане повстання.

Щобъ привести Поляковъ до послуху, потрібно було-бъ спровадити в Польщу багато войска з Росію, а се Віттому здається неможливимъ, бо то гдѣ в Росію лишилось бы замало войска, и боротьба з революцією стала б неможливою. Оденъ потягъ з войскомъ, врядженимъ з Росію до Польщѣ, в наслѣдокъ ушкодження треку зійшовъ з шинѣ, причѣмъ загинувъ кондукторъ и багато жовнѣровъ потерпили большъ-меньшъ сильній ушкодження.

Представники усѣхъ польскихъ партій мали конгресъ, на котрому ухвалено домагати ся автономіи Польщѣ и послати до царя 20 депутатѣв, котрі висловили бы цареві бажане Поляковъ. Вітте тримається тої думки, що в разѣ, якъ Польща дістане собѣ незалежність, то вся Росія розпадеться на рожні незалежні держави. Якъ поведе себе урядъ вѣдно Поляковъ, на разѣ не вѣдомо. Всѣ польскі губернатори объявлені на военномъ станѣ. По великихъ мѣстахъ часто доходить до бійки з поліцією и войскомъ. Ходять поголоски,

що російскій урядъ в боротьбѣ з Поляками покличе на підмогу Нѣмцѣв. Нѣмецкій цѣсаръ Вильгельмъ радо годить ся на це. Заворушене в австрійскій Польщѣ, де ведеть ся агітація за загальне виборче право, Вильгельмъ вважаєть за вѣдгосокъ по дѣй в Росію и вонь боить ся, щобъ революція в Росію не вѣдгукнулася такожъ и в прускій Польщѣ. Двадцять тысячъ нѣмецкого войска змобілізовано до російского кордону и оно стоить готове у всякій хвилѣ вступити в російску Польщу, якъ тільки російскій урядъ дасть знати. Російскій генеральный войсковый штабъ доставивъ Нѣмцямъ всѣ потрібні военніи мапы Польщѣ.

Посля другої поголоски, урядъ зрѣжуєть ся на автономію Польщѣ з окремихъ соймомъ.

З рожныхъ великихъ мѣстъ вѣдъ капіталістів до Вітто приходять депешѣ, котрими тѣ повѣдомляють его, що робітники готують ся до нового загального страйку. Вітте вѣмъ вѣдповѣдаєть, що вонь нѣчого не може заподѣяти тому и що вонь взагалѣ не є противъ страйку.

Томскъ (вѣ Сибѣрѣ). Тутъ бувъ великий погромъ жидовъ. Заразомъ з жидами загинувъ багато и христіянъ. Всѣхъ разомъ большъ, якъ тысячъ душъ. Погромъ той бувъ урядженъ з допомогою поліції.

Иркутскъ (вѣ Сибѣрѣ). Тутъ такожъ мало що не дійшло до жидовскихъ погромѣв и великихъ розрухѣв. Але тому стали на перешкодѣ самі мешканцѣ того мѣста, котрі, знаючи, що урядова поліція буде тільки допомагати злодѣямъ чинити розрухи, зорганізували громадянску міліцію, котра патрулювала по мѣсту ине допускала до розрухѣв. Губернаторъ телеграфувавъ до Петербурга, що в Иркутску повстання, що громадяне узброили ся и не хотять слухати уряду.

Росія на порозѣ державного банкрутства.

Знаменитый нѣмецкій профессоръ Галлодъ выдавъ в Берлинѣ книжку, де вонь на подставѣ фактовъ статистици доводить, що незабаромъ Росія має объявити себе банкрутомъ, бо не буде мати спромоги виплачувати проценты за тѣ грошѣ, які вона в рожніи часы позичила у рожныхъ державъ. Выводы профессора Галлода підтвердивъ такожъ оденъ нѣмецкій урядовець, котрий занимає високу посаду при нѣмецкомъ финансовомъ министерствѣ. Це вѣдкрито якъ громомъ поразило нѣмецкихъ капіталістів, котрі мають багато російскихъ довговыхъ паперѣв.

Крімъ того, повстає цѣкаве питання, чи в разѣ якъ в Росію революціонери скинуть зовсѣмъ царя и утворять республіку, чи новий революційний урядъ

признасть державній довгий зроблений самодержавіємъ и буде платити по нѣмъ проценты, чи нѣ? Теоретично це питання розв'язують рожно. Одні кажуть, що мусѣть платити, другі кажуть, що нѣ. Якъ це буде розв'язано практично, покаже будуччина. За те, щоб не платити, говорятъ слѣдуючі доводи: новий революційний урядъ тѣмъ самимъ, що вонь силою скинувъ старый урядъ, свѣдчить, що тамтой урядъ правивъ народомъ проти народної волѣ. А значить, и довгий робивъ не народѣ, а его урядъ, котрого народъ на тене уповажавъ, бо урядъ его и не питавъ про те. Тѣ ж, хто позичали урядові грошѣ, мусѣли знати про те, кому вони позичають: чи дѣйснимъ представникамъ народа, чи шахраямъ, удаючимъ з себе представниківъ. И коли кредитори будуть вимагати від нового революційного уряду грошѣ, котрі вони позичали Росію за часи самодержавія, то тѣ вѣдповѣдять имъ: „Мы у васъ грошей не позичали, а черезъ те и платити не будемъ. Вимагайте відъ тѣхъ, кому вы позичали“.

Чи не буде таке розв'язане сего питання слухнимъ?

Жида дають собѣ раду.

Жида усѣхъ краївъ землѣ чутко вѣдѣликули ся на рѣзню жидовъ в Росію. Всѣ вони зачали допомагати російскимъ жидамъ, хто чимъ мѣгъ. Нершъ усего почали збирати грошѣ, якъ мѣжъ своими, такъ и мѣжъ чужинцями. О стѣлько усьмѣшно це у нихъ ишло, можна бачити з того, що в олныхъ Сполученыхъ Державахъ вона зобрали большъ, якъ двѣста тысячъ долларѣв. Крімъ того, жида рожныхъ краївъ в рожній способи примушували уряди и суспільности тихъ державъ, де вони суть громадянами, вилувати на російскій урядъ, щобъ змусити его недопускати большъ в Росію жидовскихъ погромѣв. Такъ депутация американскихъ жидовъ їздила до Рузвельта и просила его вступити ся за російскихъ жидовъ. Такъ же само зробили жида в Англіи, де вони при мусили голову англицкого министерства Ландсдоуна послати телеграму Віттому, щобъ той звернувъ увагу на тѣ звѣрства. И можна думати, що власне вѣ наслѣдокъ тої телеграмы Вітте суспендувавъ усѣхъ урядовцѣв тихъ губерній, де були жидовскі погроми, бо вѣдповѣдна телеграма Вітто до Ландсдоуна була того змісту, що виновники жидовскихъ погромѣв будуть покарані.

Мало того, в Нью-Йорку заснувавъ ся вѣдѣль комитету жидовской самооборони. Той комитетъ збирає грошѣ, закуповує зброю и в рожній способи пересилають ту зброю до Росіи. Мета того комитету — у-

Богъ 30 лѣтъ
всѣмрѣно-извѣстный
**„ЯКОРНЫЙ
ПЕНЪ-ЭКСПЕЛЕРЪ“**
Дра Рихтера употребляется какъ
лучшее средство отъ
**Ревматизма, подагры, про-
студы, ломоты
и прочихъ болезней.**
Во набѣжаніе подѣлѣтъ стѣдуетъ
обращать вниманіе на фабричный
знакъ „ЯКОРЪ“!
Склянки по 25 и 50 Стб. продаются
во всѣхъ аптекахъ и въ складахъ
F.A.D. RICHTER & Co.,
215 Pearl St., New York.

зброити усѣхъ жидовъ в Росію, и організувати навѣть жидовску міліцію, котра боронила бы по мѣстахъ жидовъ в разѣ покусы з боку чорносотенцѣв на жидовскі огроми. Широ и жваво взяли ся жида до роботи, щобъ допомогти своимъ единоплеменникамъ в Росію. Чи и други нації, наприкладъ Русини, можуть похвалити ся такимъ патріотизмомъ, якъ жида?

Перша велика 7 днівна Духовна Місія

в новій рускій гр.-катоц. церквѣ св. Юрія при улиці 20 — ч. 334 Е. (межи 1 а 2 Ave.) в Нью Йорку.

Повѣдлохъ — 27 Нов. год. 8 веч.
Вечерня, Наука місійна, Суплікація.

Второкъ — 28 Нов. год. 8 вечерѣ.
Наука місійна, Панахида за душѣ помершихъ.

Середа — 29 Нов. година 8 вечерѣ.
Вечерня, Наука місійна.

Четверть — 30 Нов. год. 8 вечерѣ.
Вечерня, Наука місійна.

Пятниця — 1 Дец. год. 8 вечерѣ.
Вечерня, Наука місійна, Слухане св. Сповіді.

Субота — 2 Дец. год. 8 вечерѣ.
Вечерня, Наука місійна, Слухане св. Сповіді.

Недѣля — 3 Дец. вѣдъ 7 год. рано
Слухане св. Сповіді, год. 8
Служба Бога читана, год. 1/2 9
Утренняя, год. 10 Служба Бога
спѣвана, по Євангелію Наука І.,
передъ св. Прич. Наука ІІ.

По под. Торжественно закінчене.
год. 4 Всенощне, Велике Вѣдосвятіє,
Посвячене Креста місійнаго,
Обходъ зъ Крестомъ,
Послѣдняя Наука місійна, „Тебе
Бога Хвалимъ“ 46—47

— ХТО посилає грошѣ до Р. Н. Фонду, то найпише на чеку, або моніордерѣ А. Sharshor, (Shamokin, Pa.) а той чекъ чи моніордеръ най зашле до о. Велигорского.

Такъ само, хто посилає грошѣ до Р. Н. Дому, найпише чекъ чи моніордеръ на имя А. Sharshon, (Shamokin, Pa.), а той чекъ най посилає до о. Струтиньского, бо п. Иванъ Глова выѣзжає до краю и для того на его мѣсце касієромъ Р. Н. Дому и Р. Н. Фонду ставъ п. А. Шаршонъ.

ПРОТИ ОГНЯ,
одинокий славянскій агентъ
въ Ланована Канаті.
JOHN A. KOMARA,
противъ словенского постола,
вѣ OLYPHANT, PA.

СПРАВЫ „СОЮЗА“.

Головний Уряд „Р. Н. С.“ на
роки 1904—1906.

Головний } КОНСТ. КИРЧОВЬ,
предсідатель } 140 Essex Str.
Jersey City, N. J.
Головний } С. ЯДЛОВСКИЙ
секретарь } Box 76,
Jersey City, N. J.
Головний } АЛЕК. ШАРШОНЬ,
касирь } 624 Pine & Franklin St.
Shamokin, Pa.

Ихъ вступники:
Место-предсідатель.....С. Митренко
OLYPHANT, PA.

Заст. секретаря.....Иос. Кульчицкий
BALTIMORE, Md.

Заст. касира.....А. Яковичъ
MC ADOO, PA.

Радий:
А. Валевский.....St. Louis, Mo.
А. Семанский.....Trauger, Pa.
Е. Кобанъ.....Olyphant, Pa.
А. Корона.....Plymouth, Pa.
Иванъ Парлякъ.....Terryville, Conn.
Ив. Сенко.....Jessup, Pa.

Ихъ вступники:
Ив. Посипанко.....Mc ADOO, PA.
Ник. Домбровский.....Eleanor, PA.

Контрольна комісія:
О. А. Улицкий.....Ansonia, Conn.
Мих. Турковский.....McKees Rocks, Pa.
Ив. Воргачъ.....Mt. Carmel, Pa.

Головний організатор:
о. Н. Подгоредний Box 543, South Fork, Pa.

Водозва.

Выває ся всѣхъ пп. се-
кретарѣвъ „Союза“, котрі
ще не заплатили за кален-
дарѣ зъ 1905 р., щобы сей-
часъ послали належитость
за розпроданій календарѣ
на адресу Rev. N. Stru-
tynsky, Box 375, Oly-
phant, Pa. Нероспроданій
календарѣ просимъ поки-
що еще переходати у себе и
не водсылати, поки не
дасть ся знати о томъ въ
„Свободе“.

Водъ головного Уряду „Р. Н. С.“
К. Кирчовъ предсідатель.
С. Ядловский секретарь.

ПОСМЕРТНІЙ ВѢСТИ.

МИХАИЛЪ ЛАЗОВСКИЙ,
членъ Р. Н. Союза, вод. 1,
Shamokin, Pa., упокоивъ ся
7-го Октября б. р. Небо-
щикъ походивъ зъ Галичи-
ны, села Свѣржова Руска,
пов. Ясло.

АННА КАПЕЦЬ,

2-лѣтна донька Павла и Ка-
терины Капецъ, членкиня
Р. Н. Союза, вод. 27, Glen
Lyon, Pa., упокоила ся 31-
го Октября б. р.

Вѣчная память!

Перестали бути членами
Р. Н. Союза.

В. 22. Новакъ Иванъ
Слота Лешко
В. 28. Басикъ Гриць
Очачъ Илько
В. 30. Гула Михаилъ
В. 32. Турниця Иванъ
Ласло Йода
Мѣклошъ Михаилъ
В. 58. Фенчинъ Михаилъ
Римаць Гриць
Гобаничъ Марія
Бекичъ Андрей
В. 66. Москаликъ Катерина
В. 83. Базаръ Сва

Въ той рубрицѣ будемо подавати
имена всѣхъ, хто вступивъ зъ
Р. Н. Союза, умеръ або зоставъ
вымазаний въ наслідокъ неплаче-
ня припадаючихъ на него вкладокъ.

Пп. секретарѣ Союза зволать
подавати намъ докладно, після
кожного мітингу, имена тихъ, ко-
трі перестали бути членами Р. Н.
Союза.

Рухъ

въ водѣлахъ Р. Н. С.

Ванне

для П. П. Секретарѣвъ
Р. Н. Союза.

Повѣдомляю разъ на все,
що всѣ грошѣ належачі
до касы Р. Н. Союза посы-
лає ся такъ: на money-
order-ахъ або чекахъ выпи-
сує ся имя Alex Sharshon,
Shamokin, Pa. Дальше такъ
выписаний money-order або
чекъ не посылає ся до Го-
лов. Касієра, але вразъ зъ
выказами до Голов. Секре-
тара. Головний секретарь
опосля водсылає ихъ до
Голов. Касієра.

С. Ядловский,
Голов. Секретарь.

РѢЧНЫЙ МІТИНГЪ

братства св. Василия, вод. Союза
19, въ Прэзбургѣ, Па. водбуде
ся въ Недѣлю 17-го Децембра о
1 годинѣ пополудни. Хто не я-
вить ся на мітингъ заплатитъ ка-
ру \$1.00. Каждый членъ має вы-
рѣшати свой довгъ. Буде ся чи-
тати рѢЧНЫЙ ДОХОДЪ и РОЗХОДЪ и
выбирати новыхъ урядниковъ на
рѢЧ 1906. Мітингъ водбуде ся
въ Руской Школы Гали въ О-
лифантъ, Па. Прошу всѣхъ бра-
товъ явити ся на той мітингъ.
Напоминаю васъ дорогой братя, ко-
трі не належите нѣгде, приступай-
те до братства и до Р. Н. Союза.
Недавно тому убивъ тренъ одного
Русина а другій самъ умеръ, а по-
хоронити не було за що, а жѣнка
плаче зъ дѣточками горькими сле-
зами. А вы Русины все камѣне
серце маєте, до руской організації
не належите.

Ст. Сисакъ, секретарь, Box 220.

ПОВѢДОМЛЕНЕ.

Русины въ Кросъ Форкъ, Па
читайте, бо важно. Въ мѣсяцѣхъ
Новембру 1905 будемо при-
нимати новыхъ членовъ до нашо-
го Братства усп. Пр. Дѣвы Маріи
воддѣль 88, за половиною вступ-
ного. Русины, корыстайте зъ той
агады, бо такий случай вамъ за-
разъ не трафятъ ся тымъ болше.

Водъ уряду Братского.

Михайло Голикъ, предс.,
Теодоръ Паньцо, секрет.,
Димитрій Гриценко, касієръ.

БРАТСТВО

св. Володимира въ Elizabeth,
N. J., воддѣль Р. Н. Союза 65,
буде принимати въ мѣсяцъ новем-
бръ и децембръ новыхъ членовъ,
маючихъ водъ 16 до 30 роковъ
безъ вступного, а водъ 30
до 40 за половиною вступного, коли
здоровъ хлопцѣ. Кромѣ того, за-
прошуемо всѣхъ членовъ прийти
на рѢЧНЫЙ МІТИНГЪ, котрый має
бути въ першу недѣлю мѣсяца
децембра о 3-той годинѣ пополудни
въ галѣ Войтка Матера, 48
Washington Ave. А до Рус-
кого Народного Союза будемо при-
нимати після статутовъ Союза.
Нагадуемо, щобы члены платили
свои довги, инакше рахунки брат-
ства не можуть бути приведені въ
порядокъ на рѢЧНЫЙ МІТИНГЪ. Кромѣ
того, запрошуемо всѣхъ Русиновъ
зъ околици Elizabeth, N. J.,
котрі не суть еще забезпечені въ
жадной організації, щобы явили
ся на мітингъ въ Новембръ або
въ Децембръ и мы ихъ приймемо
до нашего братства.

А. Являкъ, предс.,

С. Брупей, секр.,

І. Бухаръ, касієръ.

БРАТСТВО

св. А. А. П. и П. въ Плимавъ
буде принимати новыхъ членовъ
у мѣсяцъ Новембру до 30 лѣтъ
безъ вступного а водъ 30 до 45
за половиною вступного.

Водъ уряду Братского
Андрій Каниюкъ, предс.,
Стефанъ Гринакъ, секр.
616 Ransom Str., Plymouth, Pa.

РѢЧНЫЙ МІТИНГЪ

русского товариства „Зоря“, водд.
Р. Н. Союза 69, водбуде ся 14.
жовтня 1905 р. въ Нью Йорку на
257 Гавстонъ стрітъ. На мітингъ
комітетъ здавъ касове справоздаде,
бувъ выбраний новый комітетъ
и приймали новыхъ членовъ. При-
ступайте, братя-Русины, бо наша
сила въ едності.

Андрій Кашеньский, предс.,
Михайло Тарнавский, кас.,
Николай Шемердикъ, сек.
Адресъ секретаря тов. „Зоря“:
Mike Shemerdiak,
42 Catharine Str.,
New York, N. Y.

ВАЖНЕ

для всѣхъ членовъ братства
св. Йоана Хрестителя
въ Бофало, Н. Й.

Дня 3-го грудня того року буде
рѢЧНЫЙ МІТИНГЪ братства. Дятого
повѣдомляю, щобы всѣ члены были
присутними на томъ мітингъ. Ко-
трій членъ не прийде, кромѣ тихъ
що мешкають въ Канадѣ, запла-
титъ 1. доллара кары. Мітингъ
реопоче ся о 1-ой годинѣ попо-
лудни. На томъ мітингъ будемо
выбирати новый урядъ и рахувати
касу а такожъ книжки доходу и
росходу за цѣлый рѢЧ. Кромѣ то-
го, прошу всѣхъ повыплачувати
свои довги, щобы на 1906 рѢЧ
не лишало ся жадного довгу. Тамъ
же будемо приймати новыхъ чле-
новъ до 35 лѣтъ безъ вступного,
а одъ 35 до 42 за повъ вступ-
ного. Отже прошу всякого, хто ще
не належитъ до жадной організації,
зголосити ся на томъ мітингъ, а
мы радо приймемо всякого честно-
го Русина. Тихъ же, котрі нале-
жать до братства и до Союза, про-
шу не забувати о томъ, якъ то
зробивъ Иванъ Темчикъ зъ Одре-
ховы, повѣту Сянокъ, Галичина.
Вонъ приступивъ до Союза и че-
резъ 6 мѣсяцѣвъ плативъ членъ-
скій вносъ, а потѣмъ перенѣсь ся
до другого плеизу, занедбавъ Со-
юзъ и 3 мѣсяцѣ не плативъ нѣ
чого, а на 4-ый мѣсяцъ постигла
его смерть. Братство не урядило
ему жадного мѣхорону и посмерт-
ного водъ Союза его родина не
достала. А вонъ лишивъ въ краю
жѣнку и 2 дѣтей. Огожь, братя,
не занедбуйте той організації до
якой належите, бо чоловікъ не
знає, коли Богъ ему смерть по-
шле и треба бути въ кожій хви-
лѣ готовымъ до того, щобы не
прийшлось и вамъ, подобно Темчи-
кови, лишити жѣнку и дробныхъ
дѣточокъ безъ жадной замоги.

Ще разъ нагадуо членамъ брат-
ства, щобы всѣ были присутними
на нашомъ рѢЧНОМЪ МІТИНГЪ, ко-
трій водбуде ся 3-го грудня о
повъ на першу годину въ призна-
ченѣмъ мѣсці.

Дм. Котелець, предсідатель,
Н. Лещининъ, секретарь.

ПОВѢДОМЛЕНЕ

всѣхъ членовъ нашего братства св.
Ап. Андрея въ Бреславѣ, Па. вод.
Союза 30, що рѢЧНЫЙ МІТИНГЪ вод-
буде ся дня 3-го Децембра. МІТИНГЪ
почне ся о другой годинѣ
пеполудни слѣдующимъ порядкомъ:
Перше буде ся принимати новыхъ
членовъ до братства за \$1.50
вступного а до Р. Н. Союза, після
статутовъ; друге, буде справоздаде

касове зъ доходовъ и розходовъ за
цѣлый рѢЧ; третє, буде выбирати
ся новый урядъ на рѢЧ 1906 и
порѣшати другі важні справы.
Напоминаю всѣхъ членовъ, щобы
ся збѣгли на той мітингъ и вы-
рѣшали свой довгъ якъ до брат-
ства такъ и до Р. Н. Союза, що-
бысьмо всѣ книжки и касу могли
передати новымъ урядникамъ въ
порядку. Напоминаю такожъ всѣхъ,
що каждый членъ въ мѣсяцъ Де-
цембру має заплатити 25 цнт. на
жѣлѣзный фондъ. Котрый членъ
безъ важной причины не появить
ся на той мітингъ, заплатитъ кару
50 центовъ а урядникъ \$1 00.

Панько Ленъ, секретарь.

РѢЧНЫЙ МІТИНГЪ

братства св. О. Николая въ Пито-
бургѣ, Па. водбуде ся дня 10-го
Децембра. На той мітингъ має я-
вити ся каждый членъ братства.
На мітингъ буде звано касове спра-
вездаде за цѣлый рѢЧ, буде вы-
бирати ся новый урядъ братства
и будутъ принимати ся нові члены.
Нагадуо всѣмъ, хто ще не выпла-
тивъ своего довгу до братства, що-
бы не вагавъ ся и не лишавъ дов-
гу на 1906 рѢЧ. Всѣхъ Руси-
новъ въ околици Питсбургу, котрі
ще не належатъ до жадной органи-
зації, прошу прийти на нашъ ми-
тингъ и зголосити ся, а мы радо
приймемо всякого честного краяна.
Памятайте, що наше братство есть
найстарше и наибольше на цѣлу
околицу Питсбургу. Хто ще не
має братской шапки, най зголоситъ
ся до предсідателя и дѣстане свою
шапку. Мітингъ почнетъ ся о повъ
на другу годину.

о. Н. Стефановичъ, гол. предс.,

Н. Войтовичъ, предсідатель,
Ив. Крейничинъ, касієръ.

ПОВѢДОМЛЕНЕ

зъ Hazleton, Pa.

1) Що братство св. Арх. Мих.
буде устроувати ВЕЛИКІЙ БАЛЬ
въ мѣсяцъ Новембръ дня 21-го.

2) Въ самъ день такъ великого
празника заложени того числа 85,
будутъ обходити наши члены ВЕ-
ЛИКЕ СВЯТО въ Гейзелтонѣ.

3) Каждый членъ нашего вод-
дѣлу муситъ ся появиити въ цер-
кви въ день празника о 7-ой го-
динѣ рано, де водправитъ мѣспе-
вый священникъ св. ЛІТУРГІЮ за
здоровле всѣхъ братовъ ч. 85, а
по св. ЛІТУРГІИ буде водправлений
ПАРАСТАСЪ за упокоившихъ ся
братовъ того воддѣлу.

По водправѣ зберемъ ся всѣ въ
галѣ церковной, звѣдки зъ ирапо-
ромъ брацкимъ и зъ бандею по-
демъ на мѣсце, де буде той вели-
кій балъ на доходъ нашего брат-
ства.

Если котрый членъ сего воддѣлу
не появить ся на Богослужене и
на Балъ, заплатитъ одного доллара
кары. Въ той великій день праз-
ника будемо принимати новыхъ
членовъ безъ вступного. У-
рядъ брацкій запрашає всѣхъ чес-
ныхъ Русиновъ зъ Гейзелтону и
околици, щобы были такъ ласкаві
появити ся на св. ЛІТУРГІЮ и на
Балъ. Вступне водъ членовъ 25
центовъ, дамы безплатно.

Зъ поважанемъ

М. Мардинякъ, предсідатель,
А. Нелехачъ, касієръ,
П. Галецкий, секретарь.

Баль

устроує братство св. Івана Кр-
стителя, воддѣль 52 Р. Н. Союза въ
Holyoke, Mass., дня 18-го Но-
вембра 1905 р. на Гібернианъ Га-
ли. На сей балъ маємо честь за-
просити такъ місцевихъ якъ і коза-
мѣстнихъ Русинів, бо се одинока
руска забава в сихъ сторонахъ. Бра-

тя Русини, прибывайте до нас чи-
сленно забавити ся з нами. На ба-
ло будемо принимати новыхъ чле-
нів такъ до братства якъ і Р. Н.
Союза. Початокъ забави о 6-ій по-
полудни. За добру забаву ручитъ
Комітетъ:

Мих. Беля, предсід.,
Сем. Довган, секретарь,
Іван Фешко, касієръ.

Просьба.

Збираемо грошѣ на по-
праву руской церкви въ
селѣ Новици, горлицкого
повѣту, въ Галичинѣ и
просимо васъ братя и се-
стри, особливо тыхъ, що
походятъ зъ Новицѣ заохо-
чуйте одинъ другихъ и жерт-
вуйте хто що може на
ску цѣль, бо знаете, що въ
краю гроша нема, зарѣбки
слабѣ, а вроды, якъ чуємо
планній. Неразъ закаже ся
ясне постерниско а прий-
де буря, градъ и змолотить
все таки на поли и змие
водою, а нашій родичѣ му-
сятъ ся дивити якъ ихъ
праця марно пропадає.
Знаете добре и тоє, що зъ
той мізерной оффры, яку
дають въ краю по одному
або два солики трудно зѣ-
брати суму. А насъ тутъ
Богъ допровадивъ до Аме-
рики на добрій зарѣбкѣ,
тому не забуваймо о на-
шій Матери въ старѣмъ
краю, босьмо ся при нѣй
выховали разомъ зъ наши-
ми родичами. Тому не вод-
тягаймось а жертвуймо хто
що може, а Богъ певно
намъ тое нагородитъ.

Жертвы прошу посилати

на адресъ:

John Guzik,
37 Jersey Str., Ansonia, Conn.

ВИКАЗ ЖЕРТВ
на „Народний Фондъ“
в Америці.

1) Pittsburg, Pa. На хрести-
нахъ у честного Юрія Дашиничъ
зѣбрали Теодоръ Гутъ и Василь Бла-
жівский відъ гостей такі датки:
по \$1.00 Теодоръ Гутъ и Никола
Цюра; по 50 цнт.: І. Піхота; по
25 цнт.: І. Ручка, В. Блажівский,
Юлія Гутъ, М. Смитанка, І. Тулюк,
М. Попіль, П. Кульчицкий, І. Грин-
да, І. Панейко, Ілько Дашиничъ, О.
Дашиничъ, Й. Гренъ, І. Паславский,
Ів. Ганякъ; по 20 цнт.: І. Гутъ,
М. Фабрика; по 10 цнт.: І. Ко-
стикъ, І. Гутъ, С. Баранецкий, П.
Вачиничъ; разомъ \$7.05. — На хре-
стинахъ у чест. Михаила Соколъ
зѣбравъ Василь Прокопикъ по \$1.:
Ник. Сивикъ, Вас. Прокопикъ, Ант.
Сивко; по 50 цнт.: Мих. Соколъ;
по 25 цнт.: Ант. Пандракъ, Іван
Крупа, Гр. Литвинъ, Нест. Яцишинъ,
Ів. Гуменда; по 10 ц.: Ясько Ва-
цьовский; разомъ \$4.85.

2) McKees Rocks, Pa. На
весілю у чест. Йосифа Рейди и Ан-
ни зѣбрали Романъ Дроздякъ и Евти-
хій Бодакъ такі жертвы: по \$1.00:
Ром. Дроздякъ, Евтихій Бодакъ, Йос.
Рейда; по 50 ц.: Ів. Секула, Ілько
Петришинъ, Петро
Секула, Нестор Гарлякъ, Ник. Ша-
вѣньский; по 25 ц.: Стефанъ Бо-
рейко, Тим. Хорошакъ, Ілько Тижбіръ,
Якимъ Вариха, Данько Гарбера, Янъ
Мудрикъ, Андр. Вархолякъ, Христи-
на Ватраль, Захаръ Тижбіръ; разомъ
\$8.00.

3) Erieburg, Pa. Тов. Руск.
Патріотівъ 50 цнт.

Сотвори Господи многая літа
новонародженімъ і їхъ родичамъ,
нововісцямъ, госямъ, патріотамъ і
колекторамъ!

За Народний Комітетъ:

о. Іванъ Велигорский, секретарь,
Box 375, Olyphant, Pa.

Где есть?

Хто хоче шукати своихъ кра-
дѣвъ черезъ нашу газету, муситъ
заплатити 25 центовъ за кожде опо-
лошене напередъ.

Де есть?

Семанъ Демчакъ, родомъ зъ Габова
пов. Ясло, Галичина. Шукає его
Simon Dohoda,
Keiser, Pa., Northumberland Co.

Де суть?

Стефанъ Косъ, Ст. Шимановский,
Иванъ Тиро и Иванъ Мухомевичъ,
всѣ зъ Папортна, пов. Добромь-
ского, въ Галичинѣ. Робили въ
Jersey City и New York. Шу-
кає ихъ: М. Wozny,
111 Claymont Str.,
Wilmington, Del.

Де есть?

Win. Bodnarczuk. Подавъ адресу
таку: 189 Mill Road, Buffalo, N. Y.
але почта листъ завернула.
Редакція „Свободы“.

Дуже добра фарма

обнимаюча 67 акровъ и домі мѣстна-
цій, стаіино и др., положена въ South
Salem Township, Wayne County, 3 и
повъ миль водъ Waymart, буде спрода-
на на публичной літіціи въ Court
House въ Honesdale, Pa., 24-го Новембра
1905, о 2-ой годинѣ пополудни.
Блишній поселення дає:
John A. Rutledge,
418 Chestnut Str., Scranton, Pa.

„З О Р Я“

найліпшій цигаретовій паперѣвъ въ
старомъ краю, зъ продажі котрыхъ
приналежно 5 процентъ на Рускій На-
родный Фондъ въ Галичинѣ.

Папка по 2, 3, 5 и 8 центовъ. Для
сторникѣвъ 40 процентъ опусту.
Головний складъ у С. Шаране-
ского 507 E. 13th St., door 5,
New York, N. Y.

Треба молодыхъ хлопцѣвъ
до науки телефоніювання і меланічній
рахунковости. Наші ученики впро-
бляють 50 до 100 доллѣрівъ місячно.
Маємо 6 найбільшихъ шкілъ в Америці. Най-
ліпшій часъ до науки є тепер. Пиши
по каталогу.

MORSE SCHOOL OF TELEGRAPHY
Cincinnati, O., Buffalo, N. Y., Atlanta, Ga.,
La Crosse, Wis., Texarkana, Tex., San Fran-
cisco, Cal. (Пиши до которого небу-
дъ в тихъ мѣст).

Купуйте

„Духовный пѣсни“!

Нинижа „Духовныхъ Пѣсенъ“, ко-
тра містить въ собі 201 російскихъ и
50 украинскихъ пѣсенъ готова
для продажи.

Нинижа оправлена въ красну снѣ-
рну оправу, можна єй носити въ
кишени. Цѣна одного примѣрника
одинъ долларъ зъ почтою.

Хто хоче мати ту гарну нинижу
най пише по нѣй на адресу:

Rev. J. Kolesnikoff,
517 Broadway Str.,
Scranton, Pa.

Золота годинка да-
ромъ. Сю гарну годин-
ку, гварантовану, що
буде тріпати добре часъ,
дамо даромъ хлопцѣвъ
або дѣвчачъ, що про-
дасть 24 рѣчей по 10
центѣвъ кожду. Оправу
годинки золочена, зѣбо-
бна до золотой годинки, гварантована
на 25 лѣтъ. Пиши днесъ а мы пошлемъ
тобѣ тихъ 24 рѣчей и оплатимо почто.
Коли все продашь приходи намъ \$2.40
а мы тобѣ вышлемо годинку зъ ла-
нцунжкою почтою.

CROWN JEWELRY CO.,
Dept. 30, 163 E Randolph Str., Chicago, Ill.

HERMAN BARUCH

Гуртовий Складъ и Импортъ

Бриндзі, Солодкого масла

Всякого рода Сира,

Російскихъ Сардиніівъ,

Краєвихъ Оселедцѣвъ.

Товаръ замовлений почтою сей-
часъ висилає.

Пишіть по бланкетъ інформації.

249 E. 10th Str., New York.

Telephone 3780 Orchard.

— ВЫШЛО 18 число

просвѣтного издавничества
А. Бончевского „Читальня“
мѣстять въ собѣ слѣдующі
рѣчи: Якъ мужикъ ходивъ
до царя правды шукати;
Зъ горѣ; За землю; Свѣтъ
безъ Аллага и Якъ воєвъ
помстивъ ся на дареви. Цѣ-
на сеи книжочки 15 цен-
товъ. Хто заплатитъ \$1.50
буде доставати „Читальню“
(одну книжочку) що мѣся-
ця черезъ цѣлый рѢЧ.

Адресъ

ОДЕНЬ ученый чоло-
вѣкъ такъ хваливъ ся мѣжь
своими товарищами: „Я мо-
жу смѣло сказать, що на
цѣломъ свѣтѣ нема столь-
ко книжокъ, скільки я не-
речитавъ“.

ПРО ГРЕБАНЕ ЖИВЫХЪ ЛЮДЕЙ ВЪ МАНДЖУРИИ
въ петербургскомъ дневни-
ку „Слово“ В. Лѣхочевъ
подае факты, водъ котрыхъ
волосе стае на головѣ. Всѣ,
що вернули зъ Манджурии,
розказують згодно, що тамъ
російскій санітеты гребали
живыхъ! „Живыхъ, прошу
панѣ ховали“ — говоривъ
войскъ зъ Портъ-Артура па-
ни Д., своячцѣ Лѣхочева.
Коли п. Д. слухала его зъ
недовѣремъ, оповѣвъ ѣй
войскъ: „Атже и мене мало
що не ховали! Лежу ране-
ный — чую, йдутъ. Подой-
шли до мене. Порухали —
я зойкнувъ. А тутъ, бачу,
санітеты за чорну фарбу
бере... (Чорною барвою зна-
чено неживыхъ, червоную
раненыхъ). Що то, кажу, я
живый, якже можна! — А
грошѣ, питае, маешь? —
Маю, кажу. — А богато? —
Десять рублѣвъ. — То да-
вай! — Взявъ, зробивъ на
менѣ червонный знакъ, але
не далеко воддойшовъ, якъ
Япанецъ не лопне шрапне-
лемъ! И заразъ его тамъ
звалило на мѣсци того са-
нітета. Слухаю: втихло.
Пощо, думаю, мае моя де-
сятка пропадати? Я при-
повзъ до него, обшукавъ, а
въ него не то щобы десять,
але цѣлыхъ триста рублѣвъ.
Думаю: мое щасте — я за-
бравъ ему все... Носивъ
вовкъ, понесли и вов-
ка...

О ВИНѢ.
Одна турецка казка опо-
вѣдае про вино: Коли Ной
посадивъ вино, пришовъ
до вина въ ночи чортъ и
сказавъ: „Люба рослинко,
я тебе погую“. Вонъ впе-
редъ зарѣзавъ льва, а по-
томъ свиню и ихъ кровію
поплавъ землю въ округъ
винограду.
Для того, хто вино пе-
той бурить ся якъ левъ, а
хто перебере мѣру, той
качае ся въ болотѣ якъ
свиня.

ЖЕЛѢЗНИЦА ЛОРЕА ЛАЙН
Трени відходять зі Скрентон в будні
дні від 1-ої до 6-ої рано що година, і
від 6-ої рано до 12-ої в ночи що 20 минут
В Неділю відходять трен від 1-ої рано
до 7-ої години, в від 7-ої рано до 12-ої
в ночи що 20 минут. Від 3.30 до 6.40
попуду трен ходять що 10 минут
До Виллсбері іде трен всего 41 минут,
а експресовий, що відходять зі Скрентон
(крім Неділі) о 6.36, 8.16 і 10.36 рано
а 2.16, 4.36 попуду іде лиш 33 минут
Наші карі їдуть до Нейотъ Парку і П-
терсбургъ Ма перевозимо танов пакунки
B. F. WYLY, jr. traffic manager
Scranton Pa.,

КРАСВА ГОВѢТНЯ.
Вырибляю иконостасы, пре-
стои, кивоты, образы про-
цесійны, мѣлюю п водочу.
Цѣны умерковані. П-
F. Matyashow. 575 Stella Ave.,
Winnipeg, Man., Canada.

ST. HERMAN'S BENEVOLENT SOCIETY
ORGANIZED FEB. 1883
ROCHESTER, N.Y.
Вырощае бра-
къ машлѣ, шапки
вѣлнани, коруты,
уніформы.
Цѣнникъ и пробъ
квитенсладаромъ
Можете писати до насъ по руски, сло-
вѣнски або польски
K. H. Morgan, 23 N. Main str.,
SHAMOKIN, PA.

На продажъ!
Часть готѣвкою — решта
на сплату
Берлинскій и др. кочѣ,
гумовы обручѣ,
Караваны и погребовы кары,
Погребовы возы,
зъ гумовыми обручами,
у
P. F. Gordon's
Фабрицѣ Возѣвъ
323 Green str., North End, Scranton, Pa.

ДОКТОРЪ ПРАВЪ
Ю ЛІАНЪ ЧУПКА,
—адвокатъ,—
3 N. Main Str., Wilkes-Barre, Pa.
P. O. Box 372.
Его офісъ въ Scranton, Pa. а на 34 Lacka-
wanna Ave. Але до Скрентонъ прѣждѣлае
только каждого понедѣлка и четверга водъ
години 6-ої до 8-ої вечеромъ.
Всѣ справы американскій въ повѣстахъ,
Лавренте и Лавренте.
Хто мае справу грунтову, або
хоче водобрати грошѣ або спадокъ
въ старомъ краю, най удасть ся до
адвоката Чупки, бо вонъ бувъ ад-
вокатомъ въ Галичѣ.
Всѣ контракты, правий наперы и
новомочія.

ОДИНОВИЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЪ
Д. ГОЛОДА
38 Green str., JERSEY CITY, N.J.
Каждый Русскій мамчій яку небудь
потребу въ Нью Йорку, чи въ околици,
повиненъ вступити до того готеля, бо
тутъ достане найздоровѣйшій и найтаняшій
напитки всякого рода и порадѣ, де най-
лучше купити шифкарту.
МАЕШЬ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ?
CONDRA LOTZ,
305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.
оправляе книжки всякаго рода, хочъ
бы якъ розтрасенъ. Такожъ робить книж-
ки для братствъ, церковъ, бизнесменовъ
и т. д. За роботу гварантуе.

ГАВРИЛЪ МАЛИНЯКЪ
WHOLESALE
Cor. Franklin & Spruzheim Sts.
SHAMOKIN, PA.

Масъ застѣдны на складѣ свѣже,
добре пиво въ великихъ и малыхъ
бочковкахъ зъ наилучшихъ броварѣвъ,
горьвки и лікеры наилучшого татууну.
Братя! замовляйте у свого!

SOCIALISM is the coming issue in politics.
You may be for it or against it, but in either case
you need to understand it, and so you need to read
The International Socialist Review
Ask your newsdealer for it or send 50 cents for a
three month's subscription and a copy of Social-
ism and Farmers. No free copies.
CHARLES H. KERR & COMPANY, Publishers,
58 FIFTH AVENUE, CHICAGO

Dr. F. J. Meek,
(ЖИВОЛАЙЧКЪ)
СПЕЦИАЛИСТЪ
СЛАБОСТЕЙ
ЖІНОЧИХЪ
ДІТЯЧИХЪ
І ВЕНЕРИЧНИХЪ.
Жѣна при породѣ дізнають
особливой опіки.
Офіс: 227 N. Shamokin Str. | Телефонъ
SHAMOKIN PA. | Nr. 1673

РЕСТАВРАЦІЯ И БАВЯРНЯ
TROMETTER'S
(Трометтеръ)
при Редиянскомъ дѣлѣ въ Shamokin, Pa.
Свѣдѣнія, Обѣды, Вечерѣ
Въ каждомъ часѣ можна достати
такъ горячій якъ и зимній перекуски.
Потравы прилагодженъ на европей-
скій способъ, дуже смачно. Услуга
солідна. Окремій комнаты для родинъ.
Наилучшій вина, пива, цѣкары, горьвки
и водъ можеть напитки. Цѣна дуже
мала.

Впередъ довѣдайтесь!
Хочете ѣхати до краю?
Хочете спровадити
родину до Америки?

Я вамъ снажу, що повинна коштувати
Шифкарта
на котру небудь корабельну лінію и
желѣзниця,
ажъ тутъ, до якого небудь мѣсця въ Сполученыхъ
Державахъ чи Канадѣ.
На водповѣдь пришлѣть 2-центовой почтовой
значокъ (марку).
Адресуйте такъ:
Jno J. Ardan,
BOX 353, SCRANTON, PA.

Першій рускій американско-галицкій
Домъ Банковий и Канцелярія адвокато-ко-
нотаріальна
A. SIROMOWSKI & CO.
339 E. 20th Str. New York City.
Пересылае гро-
шѣ до старого краю
наискорше и без-
печно.
Принимаетъ всякія
депозиты.
Мѣняе грошѣ по
курсу биржовомъ.
Продае шифкар-
ты на всѣ лінії ко-
рабельной до краю и
зъ краю, вразъ зъ
тикетами на желѣз-
ницѣ.
БРАТЯ РУСИНЫ! Не дѣйтесь выискувати и обманювати
чужимъ и підступнымъ людямъ. Въ каждой потребѣ звертай-
тесь, лишь до фахового и совѣстного чоловіка, широго и дѣяль-
ного и правдивого Русина, якимъ есть крайній и братъ вашъ
АРДАЛІОНЪ ХРОМОВСКІЙ.
Прочъ зъ чужими а зѣлѣки свой до свого!

НА ЖЛУДОН, НА ГРУДИ, НА ПЕЧІНКУ.
Dr-a Jean Sirrom,
задля того, що споміг многимъ людямъ своїми тремя средствами,
зовуть часто
Домашнимъ Лікаремъ.
Заощадите гроші, если спробуете его ліки, а коли разъ спробуете,
будете радѣ, бо вамъ помогутъ. Ріжні доктори і шпиталі хвалять
его ліки.
Дра JEAN SIRROM Зміцнители Молудна с певнимъ лікомъ на Дис-
пепсію, Нестравніість, Хронічне Розвильнепсе, Біль Годови, Загальне
Ослаблене і други Хороби Жолудка спричинені нечистотію або пере-
ладованемъ.
Дра JEAN SIRROM Зміцнители Легкихъ гарантуе вилічити Слабі
Груды, Гей Фівер, Бронхитисъ, Сухоти або яку небудь другу Грудну Сла-
бисть. Се певний лік на Простуду, Кашель і т. п.
Дра JEAN SIRROM Зміцнители Печіники вилічить певно найгірше
Хронічне Затверджене, Хороби Печіники, Жовчи і т. п. Вилічить всѣ
хворости походячі зъ Нездоровой Печіники.
Ціна за фляшну і доллара, або шість фляшокъ за 5 доллара. Мо-
жете замовити по двѣ фляшки в каждого ліку або якъ небудь схочете
а ціна за 6 фляшокъ все буде 5 дол. По отриманю грошей експрес-
нымъ або почтовымъ моні-ордеромъ посиласмо ліки на яку небудь адресу.
Наші підпис випалений на корку каждой фляшки. Сли такого підпису
нема — ліки підроблені.
Morris Forst & Co., Pittsburg, Pa.
Продавці в Сполученихъ Державахъ і Канадѣ.

Торговый Домъ
„АЛЕКСАНДЕРЪ РАПАПОРТЪ“
Замверджена російскимъ Урядомъ
Пароплавна Контора въ Одесѣ, въ Росіи
Продае Шифкарты
на наилучшій и найшвидшій пароплавы
до всѣхъ мѣсть Сполученыхъ Державъ и Канады.
Люде, що живуть въ Америцѣ а хотѣли бы спровадити свою
родню изъ Росіи до Спол. Державъ або Канады най ишуть
на адресъ:
Одесса, Екатерининская д. № 85
A. Rapoport,
Odessa, Ekaterinenstrasse, 85, Russia.

Посылайте грошѣ
черезъ Рускій Народный Домъ
и черезъ нашихъ агентѣвъ
Мы послали вже сотки тысячь долларѣвъ до краю,
а ще нѣкому не пропавъ анѣ оденъ центъ.
Посылка грошей черезъ Р. Н. Домъ найтаняша и наибезпечнѣй-
ша. Мы даемо знати до краю, хто имъ посылае грошѣ и коли ма-
ють ити на почту, а каждому коштумери въ Америцѣ посылаемо
правдиву посвѣдку изъ краю, що грошѣ водобрані. Сего не робить
нѣяка друга компанія. Они посылають не правдивы красвѣ, а свои
американскій посвѣдки и тымъ дурять нашъ народъ, дрисылаючи
посвѣдки, коли ще грошѣ не доручені. Другі компаніи не повѣдо-
мляють у краю, водки прійшли грошѣ и зъ того не разъ выходять
баламута, що грошѣ выплатять кому другому, або цѣлкомъ не вы-
платять.
Р. Н. Домъ се руска народна институтія. Каждый заробленый
центъ выйде на пожитокъ цѣлого руского народу.
Цѣна, нѣлько бере Р. Н. Домъ за австрійскій грошѣ,
если хто посылае просто до насъ:

За 5 коронъ	1 дол. 17 цнт.	За 170 коронъ	34 дол. 88 цнт.
10 "	2 "	180 "	36 "
20 "	4 "	190 "	38 "
30 "	6 "	200 "	41 "
40 "	8 "	300 "	61 "
50 "	10 "	400 "	81 "
60 "	12 "	500 "	102 "
70 "	14 "	600 "	122 "
80 "	16 "	700 "	143 "
90 "	18 "	800 "	163 "
100 "	20 "	900 "	184 "
110 "	22 "	1000 "	204 "
120 "	24 "	2000 "	409 "
130 "	26 "	3000 "	614 "
140 "	28 "	4000 "	816 "
150 "	30 "	5000 "	1021 "
160 "	32 "		

Агентамъ належить ся кромѣ того за почту и папѣръ.
Чеки або моні-ордеры прошу выписувати на имя касіера Р. Н.
Дому, а то: A. Sharshon, Shamokin, Pa. а той моні-ордеръ
або чекъ посылайте листомъ на адресу:
Rev. N. Strutynsky, 9 Stewart Place, Elizabeth, N. J.
Въ листѣ выпишѣть выразно, до кого мае ся послати грошѣ,
якъ навывае ся село и яка тамъ почта.
Скоро листъ дойде до насъ, мы заразъ дамо вамъ знати пост-
карткою.
Наші агенты мають нашъ руско-англійскій друки.
Де нема нашего посередника, посылайте грошѣ просто до Р.
Н. Дому, якъ сказано выше.
39—

Першій Польско-Словацкій Банкъ
въ Бленъ Ранъ.
Посылае грошѣ до всѣхъ частей свѣта скоро, без-
печно и за найтаняшу цѣну. Залагоджуе всѣ нотарі-
альны и войсковы справы за консулярною легализа-
ціею. Шифкарты до краю або зъ краю на всѣ лінії.
Застерѣгае знамениты кабіны.
F. S. TRUDNOWSKI,
Банкиръ и агентъ корабельный
952 Grant St. cor. Amherst St., Buffalo, N. Y. и Ridge Road,
West Seneca, N. Y. 46—49

Фарми! Фарми! Фарми!
Щасливий независимый чоловік, над котрымъ нема „баса“. Хто се! Се
фармер! Одна лиш фарма обезпечуе чоловікови певну будучність.
Сотки крайнівъ купили в насъ фарми сего року і чують ся щасливими,
бо не грозить їмъ каліцтво або смерть. Прийдіть і Ви до насъ а помо-
жемо Вамъ стати самостійними. Купіть собі фарму. Голосіть ся до:
John Jelinek, 1116 Pine Alley, Braddock, Pa.

Оденъ зъ наибольшихъ
броварѣвъ въ
Америцѣ.
ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПО-
СѢВЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ
ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ по- коштуе сего пива, то нишого вже не хоче пѣти.	Голова водъ него нѣколи не болитъ, бо есть здорově и по- живно.
--	--

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО
ДОБРЕ САМО ЗА СЕБѢ ГОВОРІТИ.
E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.
Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.